© PDF: Kamunikat.org 2014 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2014

наша
свабода
№82(169) ВЫДАЕЦЦА З 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

6 ЖНІЎНЯ 2001 года ПАНЯДЗЕЛАК

Адрас: 220123, г.Мінск, а/я 103
тэл. 228-69-18, 210-02-53
E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by
http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

ПАДПІСКА НА НАШУ СВАБОДУ!
Каб не шукаць кожную раніцу нашу газету ў шапіках, падпішыся на яе цяпер! Падпіска на НАШУ СВАБОДУ магчымая праз пошту! У любым аддзяленні сувязі патрабуйце падпісны каталог з індэксам НАШАЙ СВАБОДЫ.
Наш падпісны індэкс – 63478

Дамоўленасці застаюцца ў сіле

3 жніўня абодва дэмакратычныя прэтэндэнты на прэзідэнцкае крэсла – старшыня ФПБ Уладзімір Ганчарык і лідэр Гродзенскага аб'яднання «Ратуша» Сямён Домаш – сумесна заявілі, што папярэднія дамоўленасці пра вылучэнне адзінага кандыдата застаюцца ў сіле.

У супольнай заяве У.Ганчарык і С.Домаш сцвярджаюць: «Апошнім часам беларускімі дзяржаўнымі сродкамі масавай інфармацыі распаўсюджваюцца чуткі пра супярэчнасці паміж намі. Мы з поўнай адказнасцю заявляем грамадзянаў Беларусі, нашых прыхільнікаў, што застаемся вернымі прынятым на сябе абавязацельствам – ісці разам да нашай агульнай перамогі. Мы заяўляем, што нашая дамоўленасць пра вылучэнне адзінага кандыдата на маючых адбыцца прэзідэнцкіх выбарах застаецца ў сіле».

На сустрэчы 1 жніўня з дэлегацыяй Парламенцкай асамблеі Савета Эўропы адзіны кандыдат Уладзімір Ганчарык (Сямён Домаш не змог прысутнічаць на сустрэчы з «тройкай». – **Р.Б.**) пацвердзіў гатоўнасць да кампрамісу ў рамках існуючай апазіцыйнай «пяцёркі» плюс Міхаіл Марыніч. Гэтым еўрапейская місія надзвычай усцешаная, пра што 3 жніўня на выніковай прэс-канферэнцыі заявіў дакладчык па Беларусі Палітычнага камітэта ПА СЕ Вольфганг Берандт. «Мы сустракаліся з максімальнай колькасцю палітычных сілаў, у тым ліку і патэнцыйнымі кандыдатамі ў прэзідэнты. Нас вельмі цікавіла пытанне: ці сапраўды апазіцыя гатовая ўдзельнічаць у выбарах агульнай сілай? Мы атрымалі пацверджанне: калі Ганчарык будзе зарэгістраваны кандыдатам, Домаш здыме сваю кандыдатуру, калі рэгістрацыю пройдзе Домаш – Ганчарык здымае сваю. Сённяшняя сітуацыя адрозніваецца ад той, якая назіралася на парламенцкіх выбарах, большай з'яднанасцю апазіцыі. Мы ўбачылі апазіцыйныя настроі і ў складзе наменклатуры: на сустрэчах з Сініцыным і Марынічам абодва нядаўнія прадстаўнікі наменклатуры заявілі пра гатоўнасць падтрымаць адзінага кандыдата», – падкрэсліў В.Берандт.

Рыгор БУЯН

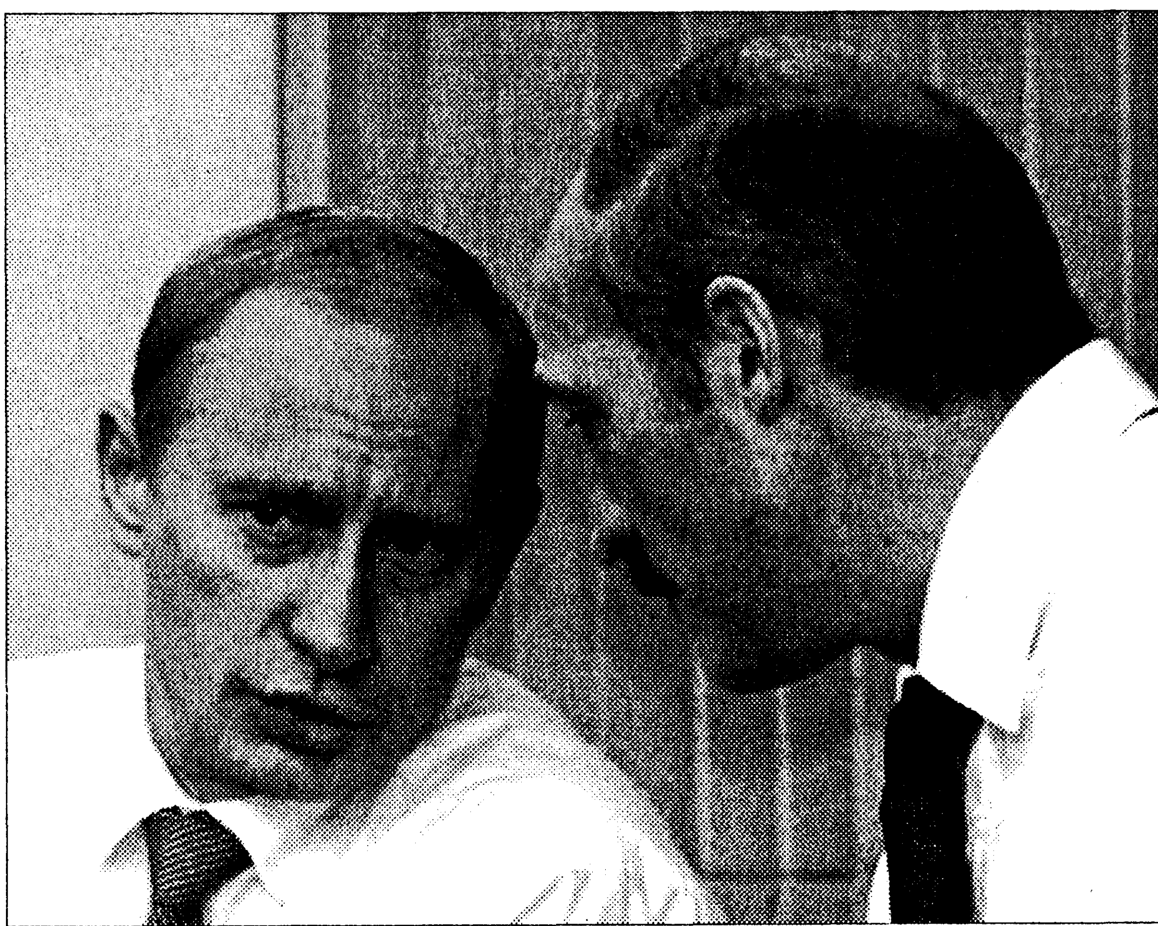
Стасункі ЗША і Беларусі залежаць ад выбараў

Сёлета афіцыйныя стасункі паміж Злучанымі Штатамі Амерыкі і Беларуссю або значна палепшацца, або значна пагоршацца; яны не могуць застацца на тым жа ўзроўні. Такую думку ў гутарцы з журналістамі 3 жніўня выказаў Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол ЗША ў Беларусі Майкл Козак. Паводле яго словаў, усё будзе залежаць ад таго, як будуць праведзеныя прэзідэнцкія выбары ў рэспубліцы.

«Мы абмяркавалі з беларускім урадам ва ўсіх дэталях тыя крокі, якія яму неабходна зрабіць, каб выканаць свае міжнародныя абавязацельствы, а таксама абмяркавалі тыя крокі, якія ЗША зробяць для таго, каб спыніць тыя ненармальныя стасункі, якія ёсць, – заявіў сп. Козак. – Выбары – гэта цудоўная магчымасць палепшыць стасункі. Калі выбары будуць праведзеныя ў адпаведнасці з усімі стандартамі, стасункі значна палепшацца незалежна ад таго, каго абяруць... Таму Беларусь павінна выканаць свае міжнародныя абавязацельствы. Як краіны-члены АБСЕ мы ўсе гэтыя абавязацельствы маем. Мы абавязаныя праводзіць свабодныя справядлівыя празрыстыя выбары пад назіраннем АБСЕ, БДІПЧ, Камітэта па правах чалавека і дэмакратыі».

Вячаслаў БУДКЕВІЧ

Пуцін не хоча падтрымліваць Лукашэнку

Прэзідэнт Расіі Уладзімір Пуцін адмовіўся ад публічнай падтрымкі цяперашняга кіраўніка Беларусі. У інтэрв'ю агенцтву «Интерфакс» ён заявіў, што «Расія не можа і не будзе ўмешвацца ва ўнутраныя справы Беларусі ў сувязі з выбарамі ў гэтай краіне». Гэтую заяву У.Пуцін зрабіў у рэзідэнцыі «Бочаров ручей» пасля сустрэчы з сваім беларускім калегам 2 жніўня. «Выбар – выключна за народам Беларусі, нашым брацкім народам», – дадаў расійскі прэзідэнт.

Прыгадваючы, якую ролю адыгралі прадстаўнікі Расіі ў сумных падзеях лістапада 1996 года, калі Аляксандр Лукашэнка ледзьве не згубіў сваю пасаду, можна палічыць гэта добрым знакам. Як вядома, тады прыезд у Беларусь прэм'ер-міністра Расіі Віктара Чарнамырдзіна і старшыняў абедзвюх палатаў Дзяржаўнай Думы Генадзя Селязнёва і Ягора Строева фактычна сарваў абвяшчэнне імпічменту беларускаму кіраўніку Вярхоўным Саветам 13-га склікання.

Заява Уладзіміра Пуціна азначае, што Расія не здолела абраць кандыдата ў прэзідэнты Беларусі, які б абараняў расійскія інтарэсы лепш за А.Лукашэнку. Цяперашні беларускі правіцель да смерці надакучыў гаспадару Крамля, яму вельмі хацелася б яго памяняць на некага, але – няма на каго. Зразумела, што калега Уладзіміра Жырыноўскага ў Беларусі Сяргей Гайдукевіч не атрымае перамогі на выбарах, а Уладзімір Ганчарык і Сямён Домаш больш дбаюць пра незалежнасць Беларусі, чым пра расійскія інтарэсы. Таму Расіі застаецца толькі адысці ўбок і ўважліва сачыць за ходай передвыбарнай гонкі.

Пазіцыя расіянаў у дачыненні да падзеяў у Беларусі простая. Пры перамозе на выбарах прадстаўніка шырокай грамадскай кааліцыі Расія нагадае, што Лукашэнку ніколі не падтрымлівала, і на гэтым атрымаць ачкі ў новага прэзідэнта Беларусі. А калі ўлада застанецца за А.Лукашэнкам, то заўсёды можна будзе паўтарыць суперпапулярную фразу, якую прыпісваюць амерыканскаму прэзідэнту Рональду Рэйгану: «Ён, канешне, сукін сын, але ж наш сукін сын!»

Крэмль дагэтуль вельмі старанна рабіў выгляд, што не заўважае апошнія скандалы, звязаныя са знікненнямі людзей у Беларусі. Заява У.Пуціна пра «неўмяшальніцтва» азначае, што і далей скандальнае выкрыццё дзейнасці беларускага кіраўніка і ягонага атачэння не паўплывае на пазіцыю Расіі.

Кандыдат ад аб'яднанай апазіцыі, прафсаюзны лідэр Уладзімір Ганчарык неаднаразова казыраў тым, што праводзіць кансультацыі як у адміністрацыі прэзідэнта У.Пуціна, так і ў палітычных колах Расіі. Цяпер можна лічыць, што гэты козыр з ягонай рукі выбіты. Але застаецца шмат іншых, якія неабходна выкарыстоўваць. «Нейтралітэт» Расіі азначае, што разлічваць трэба толькі на ўласныя сілы, якіх, дарэчы, не так ужо мала. Кошт перамогі вельмі высокі, таму пазмагацца ёсць за што.

Калі ж заява прэзідэнта Расіі – проста дыпламатычны крок, то гэта стане зразумела вельмі хутка. І тады пабачым, чаго вартыя словы былога разведчыка.

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Заговор номенклатуры

За месяц до президентских выборов в Беларуси, которые пройдут 9 сентября, политическое напряжение достигло кульминации. По информации газеты «Время новостей», белорусские спецслужбы расследуют оперативное дело по факту подготовки антиконституционного переворота. Причем помимо известных оппозиционеров в нем якобы фигурируют и высшие государственные чиновники – глава администрации президента Михаил Мясникович и премьер-министр Владимир Ермошин. Именно на материалах этого дела основывался Александр Лукашенко, когда во вторник, выступая перед «исполнительной вертикалью», косвенно обвинил Ермошина и Мясниковича в подготовке заговора.

Глава государства обнародовал документы, в которых, в частности, утверждалось, что выдвижение кандидатом в президенты бывшего министра внешнеэкономических связей, а затем посла в Латвии Михаила Маринича инспирировано главой администрации. Более того, на закрытой части заседания Лукашенко сказал, что по первоначальному плану кандидатом должен был стать сам Мясникович. Лукашенко, правда, заявил, что документам не верит. Но сослался на запись конфиденциальной беседы Михаила Маринича в некоем посольстве. Судя по всему, наблюдение за Мариничем осуществлялось как раз в рамках расследования оперативного дела.

По имеющейся информации, заведено оно было, по меньшей мере, месяц назад службой безопасности президента. В качестве потенциального заговорщика помимо Маринича, Ермошина и Мясниковича фигурирует лидер движения «За новую Беларусь», бывший министр сельского хозяйства Василий Леонов.

В КГБ Беларуси факт расследования подтвердить отказались, поскольку вся информация об оперативных делах проходит под грифом «секретно» либо «совершенно секретно». Если подозрения, на основании которых заведено оперативное дело, подтвердятся, оно может быть переквалифицировано в уголовное.

«Заговорщики», естественно, все отрицают. «То, что у меня хорошие личные отношения с Ермошиным и Мясниковичем, не значит, что мы осуществляем какую-то совместную политическую деятельность», – сказал Михаил Маринич. «В свете президентского выступления можно предположить, что какие-то дела действительно заведены, – считает Василий Леонов. – Но это не значит, что для них есть реальные основания». Оппозиция обвиняет в заговоре самого Лукашенко.

«Заговорщики» Владимир Ермошин и Михаил Мясникович

Окончание на стр.3

Кнігі для міліцыі

Актывісты руху «Зубр» завіталі днямі ў кожнае раённае ўпраўленне ўнутраных справаў Мінска і раздалі супрацоўнікам міліцыі дзесяткі рускамоўных варыянтаў кніг Уладзіміра Арлова і Генадзя Сагановіча «Десять веков белорусской истории». Мэта акцыі – паслабленне супрацьву паміж міліцыяй і моладдзю і спрыянне паразуменню праваахоўнікамі таго, за што яна змагаецца.

Прыросты інвестыцыяў у краінах СНД

У першым паўгоддзі 2001 года аб'ём інвестыцыяў у асноўны капітал у краінах павялічыўся ў параўнанні з адпаведным перыядам мінулага года ў сярэднім на 7%. У Беларусі гэтая лічба раўняецца 1%, ва Украіне – 4%, Казахстане – 22%, Арменіі – 32%, Кыргызстане – 59%.

Дэсантнікі паводзіліся мірна

2 жніўня падчас святкавання Дня дэсантнікаў сур'ёзных інцыдэнтаў у Мінску з удзелам колішніх вайскоўцаў не было. У мінулым годзе гэтым днём за самыя розныя правапарушэнні ў сталіцы было затрымана 18 былых дэсантнікаў.

Няма зарплаты – няма машыны

Паводле ўрадавай пастановы, юрыдычным асобам забаронена набываць транспарт для службовага карыстання, калі прадпрыемства мае запазычанасць па заробках перад сваімі працоўнымі, а таксама не разлічылася па плацяжах у бюджэт.

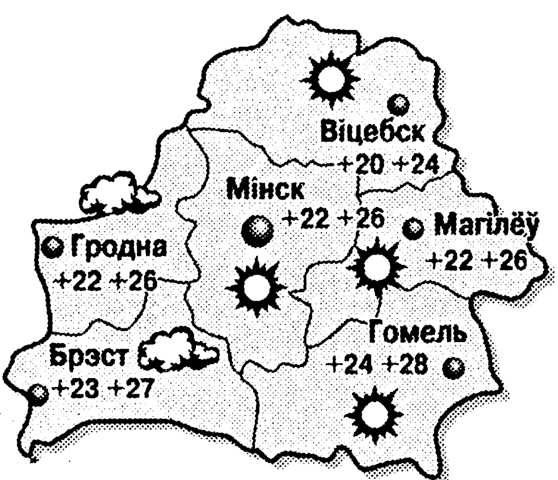
Сувязісты

Сярэдняя заработная плата па галіне сувязі і камунікацыяў за чэрвень склала 138,8 тысячы рублёў. Што да працы прадпрыемстваў сувязі, то са стратамі дзейнічаюць «Віцебскаблтэлекам», «Гомельаблтэлекам», «Гроднааблтэлекам», «Мінскаблтэлекам», «Магілёўаблтэлекам» і «Міжгародняя сувязь», а таксама частка падраздзяленняў мае аб'яднанне «Белпошта».

Дапамога пацярпелым ад паводкі

Саюз палякаў на Беларусі абвесціў з 3 жніўня збор на дапамогу грамадзянам Польшчы, што пацярпелі нядаўна ад паводкі. Ахвяраванні будуць пералічвацца на адмысловы рахунак у Польшчы.

НАДВОР'Е

Крыніца: www.gismeteo.ru

Курс наяўнага долара на «чорным рынку»

1455

© PDF: Kamunikat.org 2014 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2014

© PDF: Kamunikat.org 2014 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2014

ПРАТЭСТ

Вярніце амерыканскія камп'ютэры!

У мінулую пятніцу Дзяржаўны дэпартамент ЗША апратэставаў дзеянні беларускіх уладаў, якія канфіскавалі камп'ютэры ў недзяржаўнай крычаўскай газеты «Вольны горад». Пра гэта паведаміла агенцтва *Associated Press*.

Прадстаўнік Дзярждэпартамента Рычард Баўчар патрабаваў неадкладнага вяртання камп'ютэрнай тэхнікі «Вольнаму гораду».

Як заявіў Р.Баўчар, 12 ліпеня крычаўскія міліцыянты захапілі ў рэдакцыі абсталяванне, якое належыць амерыканскаму ўраду і было прадастаўленае «Вольнаму гораду» ў арэнду. Па словах прадстаўніка Дзярждэпартамента, міліцыя таксама захапіла абсталяванне, якое было прадастаўленае ў распараджэнне цэнтра па падтрымцы дэмакратыі і якое належала амерыканскай амбасадзе ў Беларусі.

Рычард Баўчар адзначыў, што беларускі ўрад пацвердзіў канфіскацыю камп'ютэрнай тэхнікі, спасылаўшыся на лукашэнкаўскі дэкрэт №8, паводле якога была абмежаваная дапамога замежных краінаў дэмакратычнай апазіцыі. «Міжнародная супольнасць ужо выступіла супраць гэтага дэкрэта, — адзначыў прадстаўнік Дзярждэпартамента. — Зрэшты, як супраць і шмат іншых дзеянняў рэжыму, што мелі на мэце перашкодзіць правядзенню сумленных і справядлівых прэзідэнцкіх выбараў».

Па словах Рычарда Баўчара, дапамога Злучаных Штатаў Амерыкі беларускім недзяржаўным арганізацыям ажыццяўляецца паводле двухбаковага пагаднення аб дапамозе, падпісанага ў 1996 годзе. Ён дадаў, што кансультацыі супярэчаць заявам беларускага кіраўніцтва аб тым, што нібыта дэкрэт №8 не датычыць амерыканскай дапамогі.

Міхась КАРПОВІЧ

Бульбяны хлеб

Ужо тыдзень хлебазаводы Гомеля пякуць хлеб з пшанічнай мукі, забруджанай бульбяной палачкай. Як патлумачылі 2 жніўня БелаПАН у Гомельскім абласным цэнтры гігіены і эпідэміялогіі (АЦГіЭ), дадзеная хвароба, якой забруджаная пшанічная мука, не тоіць небяспекі для чалавека і ўплывае толькі на якасць хлеба, які выпякаецца. Гэтая мука паступіла ў Гомель з Клімавіцкага раёна Магілёўскай вобласці.

Па словах загадчыцы аддзела гігіены харчавання АЦГіЭ Людмілы Скаромнай, хлеб з такой мукі мае абмежаваныя тэрміны рэалізацыі — не больш за 24 гадзіны, пасля чаго яго мякіш становіцца ліпкім і цягучым. Паводле яе словаў, па нарматыўных дакументах мука, забруджаная бульбяной хваробай, не падлягае выбракоўцы. Л.Скаромная паведаміла, што на хлебазаводах, а таксама ў магазінах праводзіцца дадатковая дэзінфекцыя памяшканняў. «Але ніякай эпідэмічнай пагрозы для насельніцтва не існуе», — сказала Л.Скаромная.

Аднак большасць жыхароў горада і не падазраюць аб зменненай якасці белага хлеба. Толькі адзінкі прыходзяць на хлебазаводы з просьбай абмяняць хлеб. У магазінах таксама адсутнічаюць якія-небудзь аб'явы, якія б папярэджвалі грамадзянаў аб абмежаваным тэрміне годнасці пшанічных вырабаў.

Ірына ШАНЦАВА

АБ'ЕКТЫЎНА ПРА РЭАЛЬНАЕ
RR
РАДЫЁ РАЦЫЯ
НА КАРОТКІХ ХВАЛЯХ
6035 кГц (49 м) 08:00-10:00
6180 кГц (49 м) 13:00-15:00
6050 кГц (49 м) 21:00-23:00
НА СЯРЭДНІХ ХВАЛЯХ
612 кГц (490 м) 07:00-11:00
WWW.RACYJA.PL
220102, Менск, а/с 144

Адпускное зандзіраванне

У сярэдняй школе № 2 гарадскога пасёлка Радунь Воранаўскага раёна (Гродзенская вобласць) настаўнікі пры атрыманні адпускных грошай павінны адказаць на пытанне анкеты «За каго вы будзеце галасаваць на прэзідэнцкіх выбарах?».

Пра гэта БелаПАН 3 жніўня паведаміў Іван Фясенка, мясцовы краязнаўца, настаўнік адной з воранаўскіх школ. Паводле яго словаў, анкета з прозвішчамі ўсіх настаўнікаў школы знаходзіцца ў дырэктара СШ № 2. І.Фясенка адзначыў, што ён валодае інфармацыяй аб распаўсюджванні падобных анкет не толькі ў мясцовых школах, але і на прадпрыемствах. Ён адзначыў: «Ідэя анкетавання, безумоўна, з'яўляецца ініцыятывай мясцовых уладаў». Настаўнікі баяцца адказваць так, як яны думаюць, таму пазначаюць толькі адно, вядомае ўсім, прозвішча».

Павел МАЖЭЙКА

Дачасныя календары

БПСМ незаконна агітуе за Лукашэнку

У некаторых дзяржаўных установах Гомеля з'явіліся настольныя календары трохвугольнай формы на 2001-2002 год, на кожным баку якіх змешчаны фотапартрэт Аляксандра Лукашэнкі і подпіс «прэзідэнт Рэспублікі Беларусь».

Календары выраблены ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Нацыянальны дызайн-цэнтр» па заказе Беларускага патрыятычнага саюза моладзі; іх тыраж — 5.450 экземпляраў.

Календары, дзе Аляксандр Лукашэнка фактычна абвешчаны прэзідэнтам у наступным годзе, 3 жніўня былі выяўленыя членамі Гомельскай гарадской арганізацыі АГП. Яе старшыня Уладзімір Кацора мае намер падаць заяву ў пракуратуру па факце дачаснай выбарчай агітацыі дзеючым прэзідэнтам краіны Аляксандрам Лукашэнкам.

Ірына ШАНЦАВА

Злом галавы

Цяперашняя сітуацыя з выбарамі другога прэзідэнта Рэспублікі Беларусь быццам наўмысна так створана, каб людзі праявіліся ў поўнай меры. Вазьміце збор подпісаў за кандыдатаў. Нехта гэта рабіў шчыра, бясплатна, самааддана, як, напрыклад, выключна ўсе добраахвотнікі Сямёна Мікалаевіча Домаша на ўсім абсягу нашай краіны. Але разам з тым было колькі такіх, хто меў на мэце потым уварваць якую капейчыну ад свайго кандыдата. А былі і тыя, хто збіраў подпісы за каго заўгодна, абы ім загадала начальства. Цяжэй за ўсіх сталася збіральшчыкам за Лукашэнку, нягледзячы на самае поўнае спрыянне з боку ўлады. Ужо ж яны, небаракі, наслухаліся ад грамадзянаў праклёнаў і мацюгоў! Лепш за іншых звездалі моц калектыўнай любві да ўсенароднага хакеіста. Іншым разам выходзіла, што нават кіраўнікі прыдворных зборшчыкаў не трымалі сораму, ды мусілі адказваца ад такой пачасткі. Але ж куды ты дзенешся з падводнага крузэйдэра «Тытанік»? Ускінуў хамут, дык цягні, пакуль ласты не склеіш.

Ізноў жа — кандыдаты. У адных сэрца баліць за родную краіну. Другім — абы высунуцца на публіку і павыскаляцца. Трэцім трэба выконваць спецыяльнае заданне. Чацвёртым хочацца нейкай фантастычнай халявы. А пятаму апроч прэзідэнцтва ўвогуле няма куды падацца: нікому ён не патрэбен. Альбо пан, альбо прапаў. Альбо ты, альбо на табе.

Між тым вакол выбараў робіцца немаведама што: гармідар, лямант, абсурд і злом галавы. Цэнтральная выбарчая камісія, здаецца, увогуле і аглохла, і аслепла. Адзін кандыдат з раніцы да вечара малатарыць па тэлебачанні з абяцанкамі ды красамоўствам, астатнія чакаюць сваёй чаргі праз два тыдні на трэці, каб ушчаміцца на гадзіну ў перапынак паміж яго іншымі выступамі. Выявы гэтага кандыдата красуюцца ва ўсіх кнігарнях і на першых старонках дзяржаўных газет, а ў недзяржаўных газетах тым часам яго вінавацяць у патуранні забойцам мірных грамадзянаў і ў прыналежнасці да злачынцаў. Кандыдат робіць выгляд, што тое яго аніяк не тычыцца, абвяшчае сваю перамогу ў першым туры за два тыдні да пачатку афіцыйнай агітацыі і спачувае старшыні Цэнтрвыбаркама, якая ходзіць да яго скардзіцца на варожае акружэнне ды на іншых кандыдатаў. А каму ёй, сапраўды, пажаліцца, каму паплакацца ў цяжкую хвіліну? Што робіцца!

Дык вы мне скажыце, з чаго пачаўся гэты абсурд? Ці не з мінулых выбараў, калі ў кандыдатаў у прэзідэнты Рэспублікі Беларусь забыліся спытаць даведкі ад доктара? Трэба ж абавязкова зрабіць гэтым разам. А то ўсе звар'яцеем.

Аляксандар ДУБРАВІН

ЛЮСТРАФАКТ

Гэты гродзенскі хлопец ужо трэцяе лета працуе выратавальнікам у водным парку ў амерыканскім штаце Нью-Джэрсі.

Малады Фронт і КДБ

Як заявілі ў прэс-службе Маладога Фронту, «2-3 жніўня КДБ распачаў цэлую аперацыю па росшуку і допытванні кіраўнікоў МФ у Мінску і Мінскай вобласці». Позвы альбо тэлефонныя выклікі атрымалі паўтара дзесятка чалавек, 6 ужо дапыталі.

У якасці падставы для допытаў выкарыстоўваецца крымінальная справа па артыкуле «тэрарызм» па факце выбуху ў Расійскім пасольстве, які адбыўся ў ноч на 1 чэрвеня 2001 года. Але супрацоўнікаў КДБ больш цікавіць зусім не гэта. Напрыклад, актывісту МФ М.Шараметa пра сам выбух задалі ўсяго некалькі пытанняў, астатні і досыць працяглы час цікавіліся дзейнасцю не толькі Маладога Фронту, але і іншых маладзёжных арганізацыяў напярэдадні выбараў.

У МФ заяўляюць, што такім чынам КДБ намагаецца «застрашыць актыўную моладзь», і звязваюць гэта з нядаўнімі выказваннямі Лукашэнкі пра разгорнутую супраць яго інфармацыйную вайну і пра тое, што «ён будзе спрабаваць лакалізаваць «гэтую заразу» ў межах Мінска».

Кірэй МАНУЙЛА

ЭКАНОМІКА

Адкрыць бізнес — цяжкая справа

Сектар малых і сярэдніх прадпрыемстваў у Беларусі вельмі малы; пры такім невялікім сектары, у якім занята 7% дзеяздольнага насельніцтва і вырабляецца 9% ВУП, цяжка казаць аб пачатку вялікіх рэформаў, лічыць кіраўнік прадстаўніцтва Міжнароднай фінансавай карпарацыі ў Беларусі Карл Дагенхарт.

Дагенхарт адзначыў, што для прыцягнення айчыннага інвестара неабходна максімальна спрасціць, а таксама зрабіць больш таннымі працэдуры, неабходныя для адкрыцця бізнесу. Паводле словаў Дагенхарта, эксперты Сусветнага банка і Гарвардскага ўніверсітэта ў чэрвені гэтага года прааналізавалі выдаткі, звязаныя з адкрыццём бізнесу ў 85 краінах свету. Высветлілася, што, напрыклад, у Мазамбіку для адкрыцця бізнесу неабходна прайсці 19 працэдур; гэта займае ў сярэднім 149 дзён, а кошт складае 256 долараў ЗША. У Канадзе ж неабходных для гэтага дзве працэдуры можна прайсці за два дні, заплаціўшы 280 долараў. Для адкрыцця бізнесу ў Беларусі прадпрымальніку неабходна выканаць каля сямі працэдур, затраціўшы 120 дзён і 400 долараў як мінімум.

«Самае галоўнае, — падкрэсліў спадар Дагенхарт, — аналіз паказаў, што няма ніякай сувязі паміж жорсткім рэгуляваннем працэсу адкрыцця бізнесу і мяркуемым паляпшэннем якасці прадуктаў, тавараў і паслугаў, лепшымі экалагічнымі паказчыкамі і стандартамі, большай абароненасцю спажыўцоў ад няякаснага тавару і стварэннем канкурэнтнага асяроддзя». Наадварот, лічыць Дагенхарт, жорсткае рэгуляванне наўпрост звязанае з павышэннем карупцыі і з ростам ценявой эканомікі.

Ірына САЗАНОВІЧ

Збітыя за дапамогу

Кіраўнік прэс-службы маладзёжнага руху «Зубр» Аляксандар Атрошчанкаў 3 жніўня звярнуўся ў пракуратуру Цэнтральнага раёна і ў судова-медыцынскую экспертызу ў сувязі з яго збіццём у аддзеле міліцыі Цэнтральнага раёна Мінска.

Актывісты «Зубра» прынеслі ў будынак МУС вялікую торбу паношанага адзення, на якім вісела таблічка *Second hand*. Міністру ўнутраных справаў Уладзіміру Навумаву праз дзяжурнага перадалі запіс, у якім гаварылася: «Спадар міністр, 27 ліпеня падчас урачыстых мерапрыемстваў з нагоды Дня Незалежнасці вашыя падначаленыя былі заўважаныя ў здзяйсненні цэлага шэрагу супрацьпраўных дзеянняў. Работнікі міліцыі не толькі збівалі нагамі маладых людзей, якія трымалі ў руках партрэты зніклых людзей, але і займаліся рабаўніцтвам. У дзесяткаў чалавек яны забралі майкі. Некаторыя пазбавіліся фотаапаратаў. Мы мяркуем што гэтыя дзеянні — вынік бяздарнай эканамічнай палітыкі галавы дзяржавы. Работнікі міліцыі, даведзеныя да стану галечы, вымушаныя дабываць сабе адзенне такім чынам. Маладзёвы рух супраціву ЗУБР гатовы аказаць пасільную дапамогу роднай міліцыі».

Аляксандар Драпачка і Пётр Садоўскі перадалі ахоўніку торбу, уручылі яму зварот і выйшлі з будынка. Праз некалькі хвілінаў іх затрымалі. Пасля паўгадзіннага затрымання ў будынку МУС актывісты руху, да якіх далучыўся і прэс-сакратар «Зубра» Аляксандар Атрошчанкаў (ён быў затрыманы толькі за тое, што спрабаваў высветліць, за што затрымалі яго таварышаў), былі адвезеныя ў Цэнтральны РАУС Мінска. Атрошчанкаў кажа, што ён быў збіты ў міліцыі.

Генадзь БАРБАРЫЧ

СТАСУНКІ

Інвестыцыйная рэклама

2 жніўня намеснік міністра замежных справаў Беларусі Аляксандр Міхневіч сустрэўся з прадстаўніком газеты *Financial Times* Патрыкам Вардам.

Як паведамляе прэс-служба МЗС Беларусі, сп. Вард прапанаваў Беларусі ўзяць удзел у размяшчэнні на старонках планемага да выдання ў верасні 2001 года ў часопісе «Прамыя замежныя інвестыцыі» інфармацыі аб інвестыцыйным заканадаўстве, клімаце, патрэбнасцях у прамых інвестыцыях, вопыце рэалізацыі інвестыцыйных праектаў у Беларусі з мэтай наступнага мэтавага распаўсюджвання інфармацыі сярод патэнцыйных інвестараў і іншых зацікаўленых.

Як паведамляецца, А.Міхневіч выказаў зацікаўленасць у супрацоўніцтве з новым выданнем у галіне прадастаўлення інфармацыі аб інвестыцыйных магчымасцях Беларусі з мэтай прыцягнення прамых інвестыцыяў у эканоміку нашай краіны.

Паводле звестак МЗС Беларусі, запланаваны наклад часопіса «Прамыя замежныя інвестыцыі» на першы год выпуску складае 15 тысяч асобнікаў. Першы выпуск выйдзе ў верасні 2001 года і будзе прысвечаны інвестыцыйным патрэбнасцям чатырох краінаў з кантынентаў Афрыкі, Еўропы, Амерыкі і Азіі. Часопіс плануе асвятляць інвестыцыйныя прапановы і праекты, заканадаўства і стан інвестыцыйнага клімату і іншыя пытанні з мэтай інфармавання стратэгічных інвестараў і іх прыцягнення да фінансавання інвестыцыйных праектаў.

Андрэй АСМАЛОЎСКІ

ЗДАРЭННЕ

За сякеры — супраць багацеяў?

2 жніўня ўвечары жыхары сталічнага мікрараёна Зялёны Луг, узброіўшыся сякерамі і ламамі, рушылі ў кірунку лесапарку. Людзі не звар'яцелі і ў партызаны таксама не падаліся. Проста вырашылі, што іх цярпенню прыйшоў канец: любімае месца прагулак пачало распрадавацца пад забудову нуварышам. Узрушаныя грамадзяне проста зламалі плот, які быў узведзены вакол будучай будоўлі.

На гэтым жыхары Зялёнага Луга вырашылі не спыняцца. Патрабаваць выратаваць зону адпачынку яны пойдуць у кампетэнтныя органы і кабінеты. Захад гэты сумніўны, але добра адлюстроўвае адчай і абурэнне людзей.

Арыя ГАТАЛЬСКАЯ

КУЛЬТУРА

Выстава, прысвечаная Караткевічу

Увечары 3 жніўня ў рэспубліканскай мастацкай галерэі прайшла прэзентацыя выставы дзіцячых твораў, прысвечаная Уладзіміру Караткевічу. Экспазіцыю выставы склалі працы 40 удзельнікаў з Беларусі, Расіі, Літвы, Арменіі, Украіны, Балгарыі і Германіі. Дадзеная выстава стала адмысловым падвядзеннем вынікаў VII дзіцячага міжнароднага пленэра, які праходзіў у Оршы з 24 ліпеня па 4 жніўня бягучага года.

На думку арганізатараў мастацкай акцыі, а імі сталі Беларускі саюз мастакоў, міністэрства адукацыі Беларусі, Мінскі фонд міру, Беларускі дзіцячы фонд і Аршанскі гарвыканкам, падобныя мерапрыемствы не толькі аб'ядноўваюць моладзь Беларусі і іншых краінаў, але і садзейнічаюць фарміраванню асоб у дзяцей. Было таксама зазначана, што паколькі гэта ўжо сёмы па ліку пленэр, узровень майстэрства юных мастакоў прыкметна павысіўся, аб чым і сведчаць іх творы.

Вольга АСІПЕНКА

Спадзяёмся на медалі

У канадскім горадзе Эдмантане праходзіць чэмпіянат свету па лёгкай атлетыцы, у якім прымаюць удзел некалькі тысячаў спартоўцаў з больш як 200 краінаў. Вельмі прадстаўнічай па колькасці заваяваных у розныя гады тытулаў выглядае беларуская зборная.

Алімпійскія чэмпіёны і прызёры Яніна Карольчык, Эвеліна Зверава, Ірына Ятчанка, Ігар Астапковіч, Уладзімір Дубровшчык, Васіль Капцюх — з'яўляюцца фаварытамі ў сектарах для штурхання ядра, кідання молата, дыска і кідання кап'я... Спадзяёмся мы і на поспех чэмпіёна свету гэтага сезона ў скачках у даўжыню Аляксандра Главацкага, зімовай чэмпіёнкі 2001 года, бронзавай прызёркі Алімпіяды ў Аўстраліі сяміборкі Наталлі Сазановіч.

Усяго ў складзе беларускай дружыны выступаюць 26 атлетаў. Пакуль што на чэмпіянаце, а на ім прайшло два дні спаборніцтваў, беларусы аніяк не вызначыліся.

Уладзімір ДАЎЖЭНКА

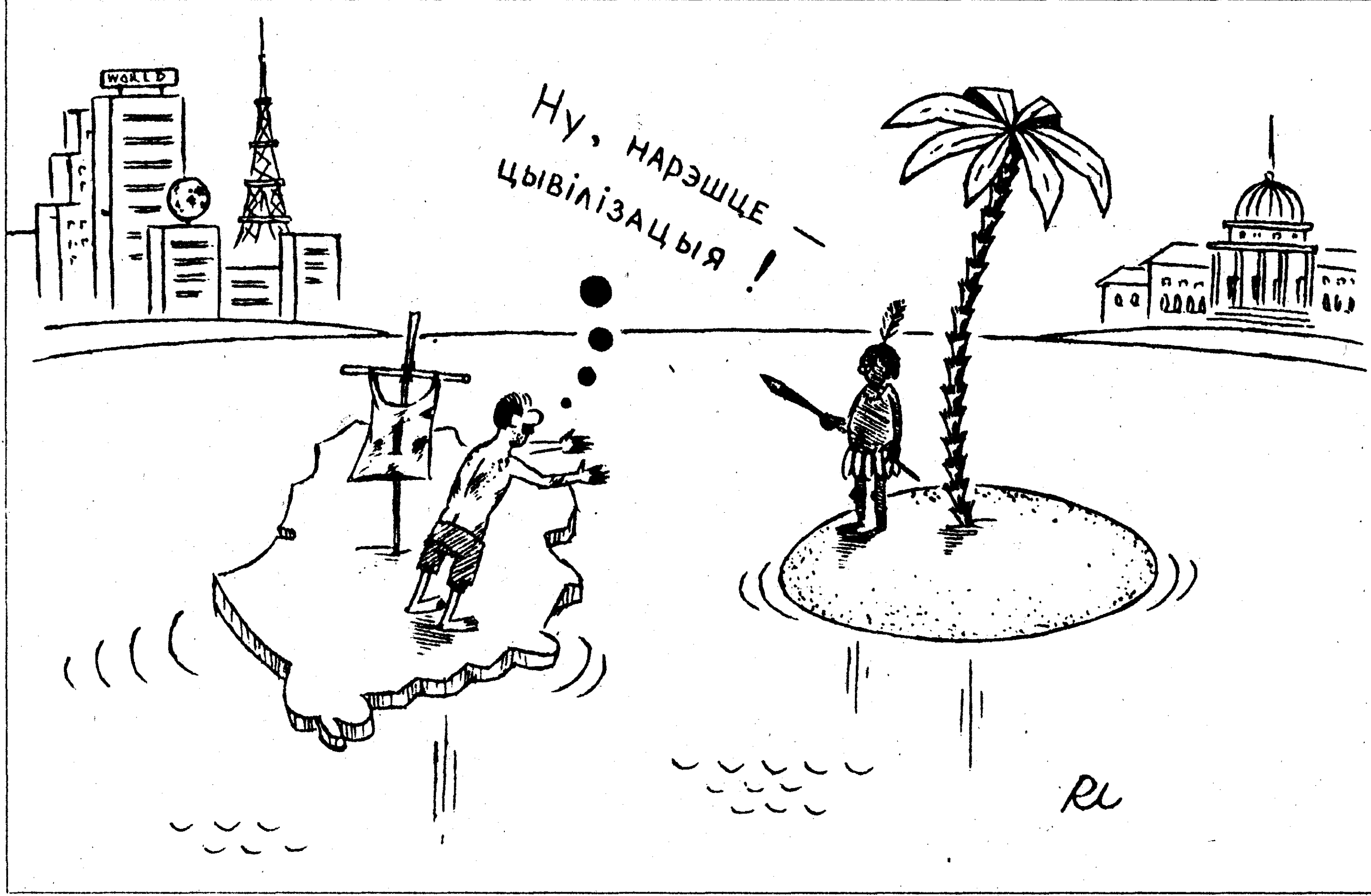
© PDF: Kamunikat.org 2014 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2014

© PDF: Kamunikat.org 2014 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2014

Лукашенко не признает президента Югославии

Очередные откровения правителя усилят изоляцию Беларуси

Похоже, Союзная Республика Югославии дополнит перечень европейских государств, для которых правитель Беларуси является нежелательной персоной. А ведь еще не так давно СРЮ зазывали в белорусско-российский союз. Но после проигрыша Милошевича и избрания нового президента Коштуницы политики при власти в Беларуси замолкли на эту тему. Зато при каждом удобном случае они стали говорить, что с ними так называемый югославский вариант не пройдет. И второго Коштуницы в Беларуси не будет. Последним о нежелательном Коштунице говорил Лукашенко 31 июля на «вертикальном» совещании. Как известно, на нем он детально расписал сценарий событий, который может произойти 10 сентября, на следующий день после президентских выборов в Беларуси. Не секрет, что это выступление стало предметом анализа не только политологов.

Выборы президента Югославии осенью прошлого года стали неприятным сюрпризом и нежелательным примером для нынешнего руководства Беларуси. Ведь Белград был одной из немногих европейских столиц, куда Лукашенко и его помощники могли ездить. Помнится, один из них возил туда гуманитарную помощь с баяном в руках, а другой дурачил белорусских телезрителей своими репортажами о каких-то добровольцах-цыганах. После избрания Коштуницы в белорусско-югославских отношениях возникла пауза. В спешном порядке был отозван из Минска домой югославский посол. А многие, особенно белорусские чиновники, стали роптать о югославском варианте для Беларуси. Тогда фамилия нового президента Югославии и стала нарицательной для тех, кто стал говорить о вариантах трансформации политической власти в Беларуси. И все чаще об этом стал говорить сам Лукашенко. Особенно после доставки Милошевича в гаагскую тюрьму. Для белорусского правителя Коштуницу назначил Запад, а не избрал народ. Тем самым, фактически, для официального Минска президент некогда братской Югославии стал нелегитимным. Лукашенко не спешил посылать в Белград своего нового посла. А уж когда решил, то им оказался экс-председатель КГБ генерал Мацкевич. Чекисту-дипломату будет что изучать на новом месте работы. Насколько его рапорты в Минск окажутся востребованными, пока сказать трудно. Как и то, какие перемены произойдут в Беларуси после сентябрьских выборов. Оппозиция и белорусский «Коштуница», коим считают единого потенциального кандидата в президенты Владимира Гончарика, обещают одно, а Лукашенко – совершенно другое.

Скорректировать открыто негативное отношение Лукашенко к Коштунице не смог даже визит Путина в Белград. Этот визит подтвердил, что сербы продолжают видеть в России своего союзника. А вот об отношении к Беларуси, видимо, можно будет судить только после президентских выборов. Пока о вручении верительных грамот послом Мацкевичем президенту Коштунице ничего не слышно. Некоторые наблюдатели обратили внимание, что во время недавнего вояжа на Балканы заместитель министра иностранных дел Александр Михневич проехал мимо Белграда. По некоторым данным, последние высказывания Лукашенко, в которых упоминалась фамилия югославского президента в негативном смысле, не остались без внимания посольства Югославии в Минске. Не исключено, что белорусский МИД может получить, а может уже получил соответствующую ноту.

После ухода Милошевича членство Югославии в ОБСЕ было восстановлено. Оно было приостановлено тогда, когда, игнорируя мировое сообщество, Милошевич начинал развязывать одну за другой межэтнические войны. Итогом их стала разрушенная Югославия, оказавшаяся в изоляции. Сейчас можно уже говорить, что ее внешнеполитическая изоляция прекратилась. В страну пошли инвестиции, и начался процесс восстановления экономики. У сербов появилась надежда на лучшую, достойную жизнь. Для Беларуси реальна другая перспектива. Если будет продолжаться с ОБСЕ затеянная Лукашенко игра нервов, когда создана проблема с международными наблюдателями Бюро демократических институтов и прав человека — структуры ОБСЕ, то исход объявленных выборов будет предрешен. Президентские выборы не будут признаны мировым сообществом. В этом случае в довольно щекотливом положении окажется и братская Россия. Ведь ее наблюдатели должны быть среди других от ОБСЕ. И тогда, что вполне возможно, Беларуси дадут прочувствовать югославский опыт членства в ОБСЕ. После чего внешнеполитическая активность Беларуси будет проявляться в таких международных организациях, как Движение неприсоединения, Лига арабских государств, Организация американских государств и преобразующаяся в Африканский союз Организация африканского единства. Уж по всем векторам наездятся по свету! Несмотря на скромные командировочные. Но для этого надо провести выборы по общепринятым демократическим стандартам.

Роман ЯКОВЛЕВСКИЙ

Заговор номенклатуры

Окончание, начало на стр.1

По мнению единого кандидата Владимира Гончарика, выступая во вторник, президент практически открыто признался в том, что избрал силовой сценарий выборов и не отдаст власть при любом их исходе.

Последние события в Минске очень беспокоят Лукашенко. Пока против его режима выступали «профессиональные оппозиционеры» вроде непопулярного Белорусского Народного Фронта или отдельные отщепенцы из числа обиженных соратников, «батька» мог быть спокоен – государственная машина блокировала любую фронду. Сейчас же брожения начались в среде номенклатуры, опоры президентской власти. Не случайно его главным соперником стал не выходец из либеральной среды, а профсоюзный номенклатурщик советской закваски Владимир Гончарик. Да и остальные оппозиционеры – экс-министры, экс-губернатор, лидер компартии – отнюдь не диссиденты. Чиновничество не просто устало от непредсказуемого лидера, но и боится его – Лукашенко обвиняют в личной причастности к исчезновениям людей, среди которых бывшие члены руководства страны. Примечательно, что обвинения звучат также из уст не правозащитников, а беглых работников силовых ведомств и опального управделами, человека, некогда очень близкого президенту.

Аналитики давно говорили о том, что в реальной ситуации, существующей в Беларуси, смена власти посредством альтернативных выборов крайне маловероятна. Режим Лукашенко пошатнется только в том случае, если заменить его захочет аппарат. Появление в рядах оппозиционеров таких ранее безусловно лояльных людей, как Маринич, свидетельствует именно об этом. Маринича, неожиданно выдвинувшего свою кандидатуру в начале лета, считали ставленником недовольной бюрократии. Ходили слухи, что за ним стоял не только Мясникович, но и бывший глава КГБ Владимир Мацкевич, уволенный в прошлом году, как предполагают, из-за излишнего рвения в расследовании исчезновений людей. «Раскрутить» Маринича не успели, он не собрал нужного количества подписей, но теперь, уволившись из МИДа, он возглавил штаб Гончарика. Причем сконцентрировать усилия намерен на работе с представителями исполнительной власти, крупного бизнеса, директорами предприятий.

Все участники минских баталий помнят о недавних событиях в Белграде. Лукашенко очень боится (и не скрывает этого) появления «белорусского Коштуницы» — ведь малозаметного лидера второстепенной сербской партии никто не воспринимал всерьез до последнего момента. Судьба Милошевича, который за полгода из всемогущего диктатора превратился в заключенного, скорее всего, научила белорусского президента одному — за власть нужно биться до последнего и любыми средствами.

Юрий АНДРЕЕВ,
Игорь МАКСИМОВ
«Время новостей»

У Пінску ўжо актыўна агітуюць

Апошнім часам на Палесьсі раённыя дзяржаўныя газэты ўсяляк шчыруюць, прапагандуючы дасягненьні цяперашняга кіраўніцтва Беларусі.

На мінулым тыдні амаль усе палескія раёнкі друкавалі матэрыял «Здабываньне надзеі» – сацыяльна-эканамічныя нататкі разьвіцьця Берасьцейскай вобласьці ў 1994-2000 гадох, у якім праз шматлікія лічбы ды працэнты даводзіцца пра паляпшэньне за апошнія сем гадоў жыцьцёвага ўзроўню жыхароў Берасьцейшчыны. Невядомыя аўтары нават назвалі «нацыянальным шанцункам» тое, што ў 94-м годзе да ўлады ў Беларусі прыйшлі тыя, хто кіруе ёй зараз.

Гарадзкая газэта «Пінскі весьнік» зьмяшчае перадрукоўку з «Савецкай Беларусі» з назовам «Размова з бацькам пра час і пра прэзыдэнта». У гэтым вялікім матэрыяле «разумны» бацька пераконвае свайго маладога ды гарачага сына з дэмакратычнымі поглядамі ў тым, што Лукашэнка – ніякі не дыктатар, у Беларусі пануе свабода слова, а, маўляў, дабро і мусіць быць з кулакамі. Аўтар – пісьменьнік Аляксандар Чарніцкі. Аднак, у сакратарыяце Саюзу беларускіх пісьменьнікаў нам паведамілі, што гэты чалавек ніякіх адносінаў да Саюзу пісьменьнікаў ня мае.

Пінскія праваабаронцы лічаць, што гэтая публікацыя ёсьць парушэньнем закону аб выбарах. Гаворыць выканаўчы дырэктар Пінскай рэгіянальнай філіі праваабарончай арганізацыі «Вясна» Васіль Мацкевіч: «Так, гэта ёсьць парушэньне выбарчага заканадаўства, менавіта артыкула 45, які забараняе праводзіць агітацыю да пачатку рэгістрацыі кандыдатаў у прэзыдэнты. І ўлады нашы парушаюць ня толькі Выбарчы кодэкс, але і наогул усё заканадаўства Рэспублікі Беларусь».

Аляксей ДЗІКАВІЦКІ
Радыё «Свабода»

ЧАС ВЫБІРАЦЬ! 9 верасня

Спрадвеку беларусы лічацца лагоднымі, добразычлівымі і цярплівымі. Прыходзіць «хамская ўлада», а мы ўсё церпім... І вось — нам даецца шанц!

Зінаіда БАНДАРЭНКА, Народная артыстка Беларусі

РЭПРЭСІІ

Міліцыя наступае на моладзь

Супрацоўнікі міліцыі Цэнтральнага РУУС канфіскавалі аргтэхніку ў кватэры па вуліцы Заслаўскай у Мінску, дзе знаходзяцца офісы чатырох дэмакратычных маладзёжных арганізацыяў: «Моладзь Аб'яднанай грамадзянскай партыі», «Маладыя сацыял-дэмакраты», «Маладзёжны хрысціянска-сацыяльны саюз», «Беларускае аб'яднанне маладых палітыкаў», а таксама штаб мабілізацыйнай кампаніі «Выбірай!»

Прыкладна ў 16 гадзінаў два супрацоўнікі міліцыі паспрабавалі ўвайсці ў кватэру, заявіўшы пра тое, што хочуць праверыць пашпарты людзей, якія знаходзяцца там, і агледзець пакоі. Аднак дзверы ім не адчынілі, спаслаўшыся на тое, што адсутнічаюць гаспадары кватэры. Тады міліцыянеры адключылі электрычнасць і паспрабавалі нагамі выбіць дзверы. Аднак спынілі свае дзеянні, калі з'явіліся журналісты. Па словах маладых людзей, у супрацоўнікаў міліцыі не было ніякага ордэра на вобшук.

Аднак праз паўтары гадзіны да дома прыбыла опергрупа Цэнтральнага РУУС у складзе 6 чалавек, якая прад'явіла ўсе неабходныя дакументы і пачала канфіскоўваць аргтэхніку. У выніку былі канфіскаваныя два камп'ютэры, ксеракс і факс.

Генадзь БАРБАРЫЧ

© PDF: Kamunikat.org 2014 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2014

© PDF: Kamunikat.org 2014
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2014

Нагляданне не азначае прызнання

«Дэлегацыя Парламенцкай асамблеі Савета Еўропы аднагалосна вырашыла рэкамендаваць ПА СЕ накіраваць назіральнікаў на прэзідэнцкія выбары ў Беларусь» — такую заяву 3 жніўня пасля трохдзённага маніторынгу ўнутрыпалітычнай сітуацыі ў краіне зрабіў старшыня Палітычнага камітэта ПА СЕ Тэры Дэвіс.

Фота Ул.ШАПАКА

Місія ПА СЕ, у склад якой уваходзілі таксама дакладчык камітэта па Беларусі Вольфганг Берандт; дакладчык па Беларусі камітэта па юрыдычных пытаннях і правах чалавека Кірыл Свобада, сакратар камітэта па палітычных пытаннях Петр Зіхды прэс-сакратар ПА СЕ Франчэск Ферэр цягам трох дзён сустракаліся як з прадстаўнікамі афіцыйнага Мінска, так і з апазіцыяй, «трэцім сектарам», дыпламатычным корпусам, акрэдытаваным у Мінску.

Менавіта рэкамендацыі накіраваць наглядальнікаў на прэзідэнцкія выбары, а таксама афіцыйнае запрашэнне міністра замежных справаў Міхаіла Хвастова, запрашэнні старшыняў савета рэспублікі Аляксандра Вайтовіча ды палаты прадстаўнікоў Вадзіма Папова сталіся асноўнымі вынікамі візіту «тройкі» ПА СЕ.

Між тым, гэтыя рэкамендацыі не з'яўляюцца канчатковымі. Еўропа зразумела, што пры стасунках з беларускімі ўладамі нельга рабіць адназначныя высновы.

«Мушу адзначыць для нас важнасць работы БДІПЧ АБСЕ. Гэта адзіная структура, якая займаецца назіраннем за выбарамі ў рэгіёне. Іхні прыезд надзвычай важны для ажыццяўлення эфектыўнага нагляддання. Таму мы вельмі расчараваныя тым, што дагэтуль афіцыйнае запрашэнне не накіраванае БДІПЧ. Калі такое запрашэнне паступіць за тыдзень да выбараў – для нас гэта непрымальна, і мы не здолеем ажыццявіць нагляданне», — заявіў Тэры Дэвіс.

Брытанскі парламентар адзначыў, што вечарам 2 жніўня старшыня БДІПЧ АБСЕ Жэрар Штудман паведаміў пра адсутнасць запрашэння ад афіцыйнага Мінска. «З кожным днём затрымкі прыезд місіі БДІПЧ становіцца ўсё менш верагодным. Чым хутчэй запрашэнне будзе дасланае, чым хутчэй місія прыедзе, тым хутчэй прэзідэнт ПА СЕ зацвердзіць нашыя рэкамендацыі», — заявіў Т.Дэвіс.

Цяпер міжнароднае нагляданне за выбарамі залежыць ад беларускіх уладаў. Рэжым зацікаўлены зрабіць хаця б выгляд дэмакратычных выбараў і тым болей зацікаўлены ў прызнанні вынікаў кампаніі. Дзеля гэтага прысутнасць міжнародных наглядальнікаў проста неабходная. Мяркуючы па ўсім, улады ўсё-такі дашлюць запрашэнне наглядаць за выбарамі, але будуць да апошняга зацягваць гэты працэс.

«Для нас неістотна, хто будзе абраны прэзідэнтам. Аднак для нас вельмі важна, каб выбары былі сумленнымі і свабоднымі, каб усе мелі аднолькавы доступ да СМІ не толькі ў час выбарчай кампаніі, але і ў працэсе яе падрыхтоўкі», — падкрэсліў Тэры Дэвіс.

Рыгор БУЯН

34 дэкларацыі на чацвярых

Усе чацвёра патэнцыйных кандыдатаў у прэзідэнты, якія маюць усе шанцы працягнуць прэзідэнцкую барацьбу, лідэр ЛДП Сяргей Гайдукевіч, старшыня ФПБ Уладзімір Ганчарык, кіраўнік аб'яднання «Ратуша» Сямён Домаш ды Аляксандр Лукашэнка перадалі ў Цэнтрвыбаркам усе неабходныя для рэгістрацыі дакументы. У тым ліку і дэкларацыі аб сваіх даходах і даходах сваіх бліжэйшых сваякоў, як таго патрабуе дэкрэт №20. У суме чацвёра прэтэндэнтаў сабралі 34 дэкларацыі.

Першым усе фармальныя працэдуры для рэгістрацыі кандыдатам у прэзідэнты выканаў С.Гайдукевіч. Яшчэ 25 ліпеня лідэр ЛДП перадаў у ЦВК заяву аб згодзе балатавацца кандыдатам у прэзідэнты, аўтабіяграфію, уласную дэкларацыю аб даходах і маёмасці і аналагічныя дэкларацыі на сямёра сваякоў: жонку, дачку з сынам, унучку, маці, бацьку ды цешчу. «Мне няма чаго хаваць», — заявіў С.Гайдукевіч журналістам, выказаўшы гатоўнасць перадаць усе звесткі пра даходы прэсе.

Другім перадаў дакументы на рэгістрацыю А.Лукашэнка – заяву, аўтабіяграфію ды сем дэкларацыяў. 2 жніўня кіраўнік яго ініцыятыўнае групы Мікалай Чаргінец заявіў, што дэкларацыі пададзеныя на «сябе, жонку, маці, цешчу, двух сыноў і маленькую ўнучку». Пра даходы А.Лукашэнкі сенатар гаварыць не стаў. Можа стацца, што А.Лукашэнка апынецца прэтэндэнтам-жабраком, бо знаходзіцца на поўным дзяржаўным забеспячэнні.

Апошнімі падавалі дакументы на рэгістрацыю прэтэндэнты ад шырокай грамадскай кааліцыі. І Уладзімір Ганчарык, і Сямён Домаш надзвычай пільна займаліся дэкларацыямі. Так, вечарам 2 жніўня патэнцыйны кандыдат Сямён Домаш падаў у Цэнтрвыбаркам дэкларацыю аб даходах і маёмасці ды дэкларацыі на жонку, двух сыноў і ўнука, якія жывуць разам з ім у Гродна, а таксама на маці, сястру і брата, што жывуць у Баранавічах, і цешчу з Гомельскай вобласці. Афармленне ўсіх папераў заняло некалькі дзён.

С.Домаш асабіста наведаў усіх сваякоў і пабываў у падатковых інспекцыях. Надзвычай сур'ёзныя праблемы ў патэнцыйнага кандыдата ўзніклі з цешчай, якая «захварэла, і на хваробу вельмі сур'ёзную». «Мне давялося самому выязджаць туды, шукаць усе звесткі, каб пацвердзіць тое, што трэба было запісаць у дэкларацыі. І нялёгка было з ёй гэта зрабіць, бо яна страціла ў выніку хваробы мову і размаўляе даволі цяжка. На складанне дэкларацыі цешчы пайшло больш за два дні», — заявіў С.Домаш.

Паводле дэкларацыі, С.Домаш мае аўтамабіль «Аўдзі-100», разам з жонкай Зояй Фёдараўнай яны валодаюць жылым домам у Гродне, садовым участкам на 8 сотак і садовым домікам. Гадавы даход Сямёна Домаша ў якасці кіраўніка «Ратушы» летась склаў 256 тысяч рублёў.

Асобным пунктам у дэкларацыі значыцца жылы дом С.Домаша. Ён быў выкуплены патэнцыйным кандыдатам у сакавіку 1994 года, але пасля рэферэндуму 1996 года, калі С.Домаш паставіў подпіс пад патрабаваннем імпічменту А.Лукашэнку, Ленінскі раённы суд Гродна прызнаў дагавор куплі-продажу несапраўдным. Судовая эпапея з домам цягнецца дагэтуль, але так як у Дзяржаўнай падатковай інспекцыі дом лічыцца ўласнасцю С.Домаша, жыллё ўсё ж вырашана было задэклараваць.

Больш за ўсіх пры зборы дэкларацыяў давялося папацець адзінаму прэтэндэнту ў прэзідэнты старшыні ФПБ Уладзіміру Ганчарыку, які перадаў дакументы на рэгістрацыю 3 жніўня. Адзінаму прэтэндэнту давялося сабраць найбольшую колькасць дэкларацыяў пра даходы і маёмасць – 11: на сябе, жонку, дачку, сына, трох унукаў, маці, брата, дзвюх сясцёр. Па асноўным месцы працы даходы за мінулы год склалі каля 2,5 мільёнаў рублёў, за прададзеную «Волгу» 1990 года выпуску выручыў 1.300 тысячаў рублёў і за прададзены гараж – 1.100 тысячаў. Дзеля застрахоўкі Уладзімір Ганчарык мусіў задэклараваць такія дробязі, як адна лекцыя (каля 5 тысячаў рублёў) і тры падарункі да юбілею.

Застрахоўваючыся яшчэ болей, Уладзімір Ганчарык палічыў за неабходнае перадаць у ЦВК нават копіі пацвярджаючых дакументаў. Складанасціў асабліва пры зборы дэкларацыяў – калі, канечне, не лічыць аб'ём праведзенай работы – не было. Прыкладам, прыватызаваную кватэру давялося ўказваць у дэкларацыях і Уладзіміру Ганчарыку, і яговай жонцы, бо маёмасць гэтая – сумесная.

Рэгістрацыя кандыдатаў у прэзідэнты завершыцца 15 жніўня.

Рыгор БУЯН

Мечыслаў Грыб: «Усё ідзе да масавых фальсіфікацыяў»

Фарміраванне ўчастковых камісіяў па выбарах прэзідэнта прайшло з масавымі парушэннямі заканадаўства – да такой высновы прыйшла нефармальная грамадзянская ініцыятыва «Незалежнае назіранне» па выніках доўгатэрміновага назірання.

Актывісты «Незалежнага назірання» змаглі сабраць звесткі пра парушэнні толькі з 51,59% раёнаў Беларусі. Такі «палавінчаты» тэрытарыяльны ахоп выкліканы тым, што ўнутраным назіральнікам «вертыкаль» не дазваляла прысутнічаць на паседжаннях тэрытарыяльных камісіяў, дзе вызначаўся склад участковых, дзэінфармавалі іх пра час паседжанняў, адмаўлялася даваць інфармацыю пра пададзеныя заяўкі ад патэнцыйных членаў камісіяў. Увогуле, прынцып адкрытасці і галоснасці парушаўся паўсюдна і масава.

Паводле кіраўніцтва «Незалежнага назірання», якое 4 жніўня дало прэс-канферэнцыю, 30.386 чалавек, ці 88,68% ад агульнай колькасці членаў участковых камісіяў, складаюць прадстаўнікі «працоўных калектываў, пенсіянеры і гэтак далей», прадстаўнікі грамадскіх арганізацыяў і прафсаюзаў – 2.007 чалавек, ці 5,86%, прадстаўнікі органаў мясцовага самакіравання, «вертыкалі» і дзяржаўных структураў – 1.767 чалавек, ці 5,16%, і толькі 106 чалавек, ці 0,3%, з'яўляюцца прадстаўнікамі палітычных партыяў. Сітуацыю пра парушэнні заканадаўства ў часе фарміравання ўчастковых камісіяў аналізуе сустаршыня «Незалежнага назірання» Мечыслаў Грыб.

— Камісіі былі сфарміраваныя датэрмінова, напаўтаемна – не пусцілі на паседжанні выканкамаў нашых назіральнікаў, і ў камісіі, як вынік, не ўключылі прадстаўнікоў апазіцыйных палітычных партыяў і грамадскіх арганізацыяў. Увогуле, з 87 тысячаў чалавек, якія ўвайшлі ў склад участковых камісіяў, ад палітычных партыяў і арганізацыяў толькі 3,5 тысячы. Гэта вельмі і вельмі нізкі працэнт.

Як і на парламенцкіх выбарах, частка камісіяў сфарміраваная з адных калектываў, напрыклад, адной школы, і кіраўніком гэтай камісіі з'яўляецца ці дырэктар, ці яго намеснік. Рознымі шляхамі атрымалася, што ў склад камісіяў уваходзяць людзі, якія на працы падпарадкоўваюцца свайму кіраўніку – старшыні камісіі.

— Якія высновы «Незалежнае назіранне» зрабіла з зафіксаваных парушэнняў у часе фарміравання выбарчых камісіяў?

— Усё ідзе да падпарадкавання камісіяў выканаўчай уладзе і каб улада магла камандаваць камісіямі, каб магла выканаць загад, які атрымае ад вышэйшай улады. Працэс ідзе да стварэння ўмоваў для фальсіфікацыі выбараў у буйным маштабе.

— Ці можа «Незалежнае назіранне» штосьці-небудзь супрацьпаставіць дзяржаўнай машыне фальсіфікацыі?

— Весці барацьбу з уладай, якая імкнецца сфальсіфікаваць выбары, вельмі і вельмі цяжка. Але можна зафіксаваць гэтыя парушэнні, скласці акт, паслаць яго ў вышэйстаячую камісію, у пракуратуру, у суд, перадаць гэтыя парушэнні галоснасці – гэта ўсё разам прывядзе да таго, што выбары альбо не прызнаюць, альбо адменяць іхнія вынікі.

Рыгор БУЯН

СВЕТ

В Тбилиси тоже говорят о военном перевороте

И не хотят, чтобы Россия «аннексировала Грузию как Беларусь»

2 августа представители грузинских парламентских и внепарламентских оппозиционных партий провели митинг протеста у здания парламента, требуя от него принять демократический избирательный кодекс.

Участники митинга заявили, что намерены покончить с нынешним руководством страны путем проведения выборов и таким образом наказать власти, положив конец «геноциду грузинской нации».

Лидер Народного фронта Грузии Нодар Натадзе заявил, что президент Эдуард Шеварднадзе и правящая партия (Союз граждан Грузии) планируют военный переворот, и добавил, что российское прокоммунистическое правительство помогает им в этом. По словам Н.Натадзе, правительство России уже распределяет деньги и оружие в Грузии, с тем чтобы переворот произошел в сентябре-октябре нынешнего года.

Н.Натадзе добавил, что план России нацелен не только на сохранение своих военных баз в Грузии, но и на увеличение их числа, чтобы «пустить корни в Грузии и аннексировать ее так же, как была аннексирована Беларусь», сообщает агентство «Ипринда».

Агентство «Ю.С.Ньюс» (www.yusnews.com) из Тбилиси

Милошевича оштрафовали

Антикоррупционная комиссия правительства Сербии включила бывшего югославского президента Слободана Милошевича в число людей, незаконно приобретавших элитную недвижимость. Милошевичу наряду с другими лицами из списка предстоит выплатить специальную единовременную пошлину.

Как сообщил корреспонденту ВВС министр Сербии по городскому планированию Драгослав Сумарач, чиновники выяснили, что ряд домов стоимостью свыше 200 тысяч долларов каждый, построенных в пригороде Белграда Дединье, принадлежат Милошевичу.

Бывший руководитель Югославии сейчас находится в тюрьме Гаагского трибунала и потому вряд ли сможет выплатить сербскому правительству необходимую сумму.

Максим ИВАНОВ

ФРГ будет закрывать границу по-канадски

Правительство ФРГ меняет критерии для въезда в страну иммигрантов. Теперь квалифицированным специалистам получить немецкое гражданство будет проще, но вот политическое убежище получить будет практически невозможно.

Правительство Германии предложило внести в иммиграционное законодательство страны изменения, которые касаются правил предоставления вида на жительство. По словам представителей правительства, поправки позволят обеспечить приток в страну образованных молодых людей и ограничить наплыв беженцев.

Прежде всего, предлагается облегчить въезд в страну зарубежным специалистам, в которых нуждается германская экономика.

Проще всего разрешение на въезд и проживание в стране смогут получить молодые люди с высшим образованием, особенно инженеры и компьютерщики.

Вместе с тем предложенные правительством поправки предусматривают ужесточение правил предоставления политического убежища. В частности, иммигранты должны как минимум знать язык, тогда как сейчас это не является определяющим фактором. Соискатели политического убежища, чьи заявления отклоняются, будут высылаться из Германии гораздо быстрее, чем это делается в настоящее время. Отличать же квалифицированного специалиста от нежелательного иммигранта будет специальное федеральное управление по делам иммиграции и политических беженцев.

Сейчас существует несколько официально признанных причин для временной или постоянной иммиграции в Германии. Это поиск политического убежища, право на въезд для супругов и детей граждан Германии и иностранцев, проживающих в стране, право свободного передвижения и повсеместного проживания для граждан других государств – членов ЕС и Европейского экономического пространства, а также желание работать или учиться в Германии. Если же парламент Германии примет предложенные правительством поправки, то при отборе соискателей на въезд будут пользоваться другой схемой, разработанной в Канаде.

Каждому человеку при представлении документов будут начисляться очки согласно его личным качествам и способностям. В Канаде, которую немцы взяли за образец, существует 10 критериев, по которым подсчитываются баллы. Это возраст, общее образование, специальное образование по профессии, профессия, договоренность о работе в Канаде, стаж работы по специальности, знание языков (английский и французский), демографический фактор, личные качества, родственники в Канаде. Максимум можно набрать 112 баллов, а документы людей, набравших менее 70, далее не рассматриваются.

Как передает ВВС, правительство представит новый законопроект на рассмотрение бундестага уже через месяц. По мнению немецких аналитиков, парламент, скорее всего, инициативу министров поддержит. И новые правила вступят в силу уже с начала 2002 года. Впрочем, все зависит от решения оппозиционной Христианско-Демократической партии. Если представителям ХДС покажется, что новый закон слишком сильно увеличит приток иммигрантов, они могут воспрепятствовать ему как непопулярному у избирателей.

Дело в том, что за последние годы в Германии резко возросло число преступлений на национальной почве. Согласно недавно опубликованному отчету Совета Европы, за 2001 год их число увеличилось на 60%. Однако у представителей правительства есть не менее серьезный аргумент в пользу своей инициативы. В июле немецкие статистики подсчитали, что при существующем отрицательном приросте 82-миллионное население Германии сократится к 2050 году на 23 млн. человек. Чтобы избежать вымирания, страна, по мнению экспертов, должна приглашать до 50 тыс. иммигрантов ежегодно.

Анастасия КАРПОВА

© PDF: Kamunikat.org 2014
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2014

© PDF: Kamunikat.org 2014 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2014

БДУ абстудэнціўся

Конкурс на «беларускую мову» быў болей, чымсьці на «рускую»

Як паведаміла прэс-служба Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, дзяржаўная камісія па кантролі за ўступнымі іспытамі ў гэтую ВНУ аніякіх парушэнняў правілаў і парадку прыёму на вучобу зафіксавана не было. Што да няздоды паступнікамі сваімі адзнакамі на іспытах, то ўсяго падчас абітурыенцкай кампаніі ў БДУ было пададзена 47 адмысловых апеляцыяў. Толькі па 13 з іх атрыманыя экзаменацыйныя адзнакі былі перагледжаныя і змененыя ў бок павелічэння.

У гэтым годзе абітурыенцкая кампанія ў галоўнай вышэйшай навучальнай установе краіны ажыццяўлялася на 17 факультэтах і ў Міжнародным гуманітарным інстытуце па 49 спецыяльнасцях. Сярод новых спецыяльнасцяў былі «лекавальна-прафілактычная справа», «лінгвакраіназнаўства», «справаводства і дакументацыйнае забеспячэнне кіравання», «кітайская мова і літаратура».

План прыёму сёлета ў БДУ быў 1.850 чалавек. А пададзена было 6.387 заяваў. Такім чынам, агульны конкурс па БДУ склаў прыкладна 3,5 чалавека на месца. Самы вялікі конкурс выпаў на па завядзёнцы папулярную «сучасную ангельскую мову і літаратуру» (больш 10 чалавек на месца) і новую, а да ўсяго экзатычную «кітайскую мову і літаратуру» (6,5 чалавека на месца). На ўсе астатнія замежныя мовы конкурс быў не меней як 5 чалавек на месца. Гэтаксама высокі конкурс назіраўся на «эканамічную тэорыю» (6,4 чалавека на месца), «эканоміку» (5,4), «сусветная эканоміка і міжнародныя эканамічныя адносіны» (5,1).

На «беларускую мову і літаратуру» конкурс склаў 3,4 чалавека на месца, на «рускую мову і літаратуру» — меней 2,7. Гэты факт выдае на тое, што моладзь лічыць больш перспектыўнай і лепш ведае беларускую, а не рускую мову. А згадаўшы, які конкурс на замежныя мовы, можна зрабіць выснову, што беларускія хлопцы і дзяўчаты выбіраюць еўрапейскі, а не расійскі кірунак. Гэта ўсё ёсць яшчэ адным сведчаннем неабгрунтаванасці, прынамсі, нераўнапраўнага двухмоўя ў Беларусі. Ненармальны білінгвізм прывёў таксама да яшчэ аднаго негатыву. Як даводзяць у прэс-службе Белдзяржуніверсітэта, падчас уступных іспытаў самыя кепскія веды выпускнікамі школаў былі прадэманстраваныя па геаграфіі, а таксама якраз-такі па беларускай і рускай мовах.

Фота IREX/ProMedia

Сярэдняя адзнака атэстатаў тых, хто стаў студэнтам Беларускага дзяржаўнага універсітэта, раўняецца 4,77. Дарэчы, у сёлетняй абітурыенцкай кампаніі ўпершыню быў праведзены эксперымент па ацэнцы ведаў тых, хто паступаў, па дзесяцібальнай сістэме. Найвышэйшая адзнака «10» пры гэтым выстаўлялася 91 раз. У 21 выпадку з іх – на вусным іспыце па дысцыпліне «Чалавек і грамадства», у 11 – па біялогіі, у 8 – на вусным экзамене па матэматыцы. А вось на пісьмовым тэставанні па матэматыцы ўсяго адзін раз была атрыманая вышэйшая адзнака пры 317 «нулях».

Дзяржкамісія па кантролі за ходам экзаменаў у БДУ ў сваёй справаздачы раіць распаўсюдзіць практыку льгатавання пры паступленні выпускнікоў сельскіх школаў трыма дадатковымі баламі не толькі бягучага года, але і папярэдніх гадоў, калі яны жывуць у родных мясцінах. Гэта звязана з тым, што «праця́гвае назірацца тэндэнцыя да павелічэння разрыву ва ўзроўні ведаў паміж гарадскімі і сельскімі выпускнікамі». Гэта, відаць, сярод іншага ёсць вынікам таго, што з-за нізкіх заробкаў у правінцыю не хочуць ехаць працаваць высокакваліфікаваныя педагогі.

Дарэчы, нягледзячы на прадстаўленыя абітурыентам-вяскоўцам ільготы, навідавоку яшчэ адна тэндэнцыя – да зняншэння працэнта сярод абітурыентаў БДУ сельскіх выпускнікоў на карысць гарадскіх: напрыклад, у 1996 годзе заяваў на паступленне ад іх было прынята адпаведна 606 і 3.996, то сёлета – 511 і 5.659.

Кірэй МАНУЙЛА

Транспарт, на якім нам даводзіцца ездзіць

Павелічэнне колькасці наземнага гарадскога транспарту, са словаў начальніка вытворчага ўпраўлення транспарту і сувязі Мінгарвыканкама Уладзіміра Сасноўскага, не дае ўжо ніякага эфекту. Выратаваць мінчукоў можа толькі метро, таму ўсе сродкі і магутнасці горада і дзяржавы кінуты на яго далейшае будаўніцтва. Зараз на метро прыпадае да чвэрці ўсіх пасажырскіх перавозак, а сабекошт адной паездкі ўсяго 175 рублёў, што пры існуючых тарыфах на праезд акупляецца на 40%. Пры гэтым метро – найменш стратны від транспарту.

Штодня пасажыраў абслугоўваюць 144 вагоны метро. Да здачы новага ўчастка другой лініі метрапалітэна ўжо набыта 2 чатырохвагонныя цягнікі па 1,2 мільёна долараў кожны. Але паколькі чатыры вагоны для гадзіны «пік» замала, магчыма, да канца года ў метро з'явіцца і новы пяцівагонны цягнік.

На жаль, сетка метрапалітэна ахоплівае горад не так хутка, як тое пажадана. Пасля адкрыцця 24 жніўня станцыі «Магілёўская», новых станцыяў прыйдзецца чакаць не раней за 2004-2005 гады. Асноўныя магутнасці метрабудаўнікоў будуць перакінутыя на будаўніцтва лініі ад Усходу ў бок Уручча. Але праекта будоўлі яшчэ няма і з'явіцца ён, магчыма, да верасня 2002 года.

Са словаў У.Сасноўскага, актуальней за ўсё для горада было б будаўніцтва лініі ў бок Паўднёвага Захаду – самага населенага «спальнага» раёна Мінска. Але гэта будаўніцтва абяцае быць «беспрэцэдэнтна дарагім»: трэба зносіць дамы ў раёне вуліцы Грушаўская і замарожваць грунт. Таму ў звычайныя затраты — 250 мільёнаў долараў за 1 кіламетр метро – гэтае будаўніцтва не абыдзецца.

У перыяд летняга адпачынку колькасць задзейнічанага ў перавозцы пасажыраў транспарту звычайна скарачаецца. Але ўжо з 1 верасня попыт на яго паслугі павялічыцца прыкладна на 20%. Наступны «пік» надыходзіць узімку, калі на грамадскі транспарт перасаджваецца большасць аўтааматараў. Недасканаласць графіка руху транспарту тады адчуваецца асабліва. Паводле начальніка вытворчага ўпраўлення транспарту і сувязі, пачынаючы з кастрычніка будуць рабіцца захады па разгрупаванні канцэнтрацыі перавозак у «гадзіны пік», але іх вынік пасажыры адчуюць толькі ўвесну наступнага года.

Фота IREX/ProMedia

Наступствы цяперашняга тэхнічнага стану транспарту кожны пасажыр меў магчымасць неадназова адчуць, як кажуць, на ўласнай скуры. Адпрацавалых сваё тралейбусаў — 60%, аўтобусаў — каля 70%, а на трамваях, асабліва ў зімовы перыяд, збольшага ездзіць увогуле немагчыма – з іх каля 80% старых. З 2000 года распачатая праграма мадэрнізацыі трамвайных вагонаў (усяго іх 158). Згодна з ёй, увесь парк будзе абноўлены на працягу 7-8 гадоў, калі штогод закупляць па 15-20 вагонаў. Пакуль на відавоку толькі тое, што з 10 вагонаў, якія планавалася набыць у 2001 годзе, закуплена толькі 2.

У парках аўтобусных прадпрыемстваў колькасць аўтобусаў за год скарацілася на 20 адзінак. Зараз іх 1.730. З кастрычніка мінулага года колькасць аўтобусных маршрутаў была павялічаная, і цяпер штодзённа на 151 гарадскім маршруце занятыя 772 аўтобусы. Новых закупілі толькі 80, пры патрэбе не менш за 200 штогод. Калі б былі магчымасці за кошт лізінгу альбо крэдытаў замест старых ЛАЗаў закупіць неабходную колькасць новых МАЗаўскіх аўтобусаў, то, можа, праз 3-4 гады мінчукі і пазбавіліся б непрыемных пачуццяў ад паездак у перапоўненым транспарце.

Што тычыцца тралейбусаў, то трэба заўважыць, што гэта самы экалагічна чысты сродак перамяшчэння сярод пасажырскага транспарту. Працуючыя па Мінску тралейбусы па сваёй колькасці толькі на 30 адзінак саступаюць аўтобусам. Яшчэ ў 1993 годзе самым перспектыўным было абвешчана развіццё менавіта электрычнага бязрэйкавага гарадскога транспарту, якое павінен быў забяспечыць «Белкамунмаш» пасродкам выпуску новых тралейбусаў.

У рэальнасці, напрыклад, сёлета закуплена толькі 10 новых тралейбусаў з тых 44, якія значацца ў гадавых планах. У мінулым годзе колькасць тралейбусаў упершыню за апошнія 10 гадоў скарацілася і стала меней за 1 тысячу адзінак. Аднавіць яе планавалі яшчэ да 2001 года – не атрымалася. Не так даўно на 44-ым і 9-ым сталічных маршрутах пачалі працаваць 2 новыя МАЗаўскія тралейбусы МАЗ-103Т, зробленыя па аналогіі з аўтобусам МАЗ-103, але крыху ўдасканаленыя.

Да канца года завод плануе выпусціць 15 такіх тралейбусаў, аднак невядома, ці змогуць транспартнікі знайсці на іх і на іншыя машыны грошы. Транспартны збор – асноўная крыніца сродкаў на ўтрыманне і папаўненне парка машын — толькі на 44% пакрывае гадавыя выдаткі. Толькі 30% сабекошту праезду пакрывае кошт квітка. Рэальна за праезд мы мусім плаціць каля 230 рублёў па горадзе і 35 рублёў за 1 кіламетр у прыгарадным аўтобусе.

Амаль палова насельніцтва сталіцы – 758 тысяч чалавек – карыстаецца правам ільготнага праезду ў гарадскім транспарце. З іх 195 тысяч маюць права на бясплатны праезд, а 563 тысячы плацяць палову ад кошту квітка. Пры гэтым нароўні з такімі малазабяспечанымі катэгорыямі насельніцтва, як пенсіянеры, школьнікі і студэнты, льготамі карыстаюцца міліцыянты і ахова Лукашэнкі, якіх малазабяспечанымі назваць цяжка. Такім чынам, ужо сёлета транспартнікі страцілі 14,7 мільярда рублёў, якія б маглі пайсці, у прыватнасці, на аднаўленне часткі парка машынаў.

Некаторая альтэрнатыва перапоўненаму і зношанаму муніцыпальнаму транспарту – маршрутныя мікрааўтобусы. Праўда, яны занадта дарагія ў параўнанні з коштамі на такія самыя перавозкі, напрыклад, у Кіеве. Ім належыць не больш 1,7% аб'ёму паслугаў транспарту. Абсалютнага манапаліста на гэтым рынку ТАА «Мінддавг», які мае больш за 100 таксовак, за апошнія 7-8 месяцаў пацяснілі каля 50 прыватных суб'ектаў гаспадарання. Цяпер агульная колькасць мікрааўтобусаў павялічылася амаль удвая. Толькі, на жаль, на тарыфах праезду ў бок іх зняншэння гэта не адбілася.

Алена ЛАБАНАВА

Донары ўсе роўныя

Беспрацоўныя донары за здачу крыві альбо плазмы цяпер будуць атрымліваць на 1,5 мінімальнай зарплаты болей. Пастановай урада ад 19 ліпеня 2001 года ў правах на кампенсацыйныя выплаты яны прыроўненыя да працоўных донараў.

Дагэтуль 1,5 мінімальнага заробку медычная ўстанова з уласных сродкаў выплачвала толькі працоўным донарам у якасці кампенсацыі за 2 дні вызвалення ад працы пасля здачы крыві. Таму не маючых працы такія выплаты не тычыліся. Натуральна, гэта ставіла іх у няроўнае з працуючымі становішча. Яны атрымлівалі толькі грошы на харчаванне перад і пасля здачы крыві ў памеры 50% мінімальнага заробку і грашовую ўзнагароду за кожную дозу крыві – да 1,5 мінімальных заробкаў.

Цяпер памер усіх выплатаў для працоўных і беспрацоўных донараў крыві будзе роўны. Але калі сярэдні заробак працоўнага донара вышэй за 1,5 мінімальнага заробку, што ён атрымлівае за 2 дні вымушанага прагулу, то розніцу паміж імі медычная ўстанова павінна даплаціць.

Алена ЛАБАНАВА

Многа «двоек»

«Новая сістэма, пры якой выпускнікі школ могуць паступаць у некалькі ВНУ адначасова, можа прывесці да таго, што ўзровень падрыхтоўкі абітурыентаў будзе зніжацца», — лічыць намеснік старшыні Брэсцкага аблвыканкама, член дзяржаўнай камісіі па кантролі за ходам уступных экзаменаў Леанід Цупрык. Пра гэта ён заявіў на нарадзе, што адбылася ў аблвыканкаме 2 жніўня.

На думку Л.Цупрыка, трэба наладзіць у школах работу па прафарыентацыі. «Уступныя экзамены паказалі, што некаторыя абітурыенты ішлі на экзамены «на авось». Таму так шмат двоек. Калі б у выпускных класах дзеці ведалі, кім яны хочуць быць, то ставіліся б больш сур'ёзна да выбару навучальнай установы», – лічыць Л.Цупрык.

Валянціна КАЗЛОВІЧ

«Сацыяльных» тавараў паменела

Бліжэйшым часам варта чакаць падвышэння коштаў на макаронныя вырабы, дзіцячае і гаспадарчае мыла, камбікармы і тарыфаў на рамонт швейных і трыкатажных вырабаў.

Сваёй пастановай у ліпені беларускі ўрад выключыў гэтыя віды тавараў і паслугаў з Пераліку сацыяльна значных тавараў і паслугаў, кошты на якія рэгулююцца міністэрствам эканомікі, абласнымі і Мінскім гарадскім выканаўчымі камітэтамі. Нагадаем, што ва ўзгаданы Пералік уваходзіць каля 20 катэгорыяў спажывецкіх тавараў, якія знаходзяцца ў шырокім грамадскім ужытку, такіх як хлеб альбо малако, і пераважная колькасць разнастайных паслугаў (фотапаслугі альбо рамонт абутку).

Алена ПАЗЬНЯК

Прэвентыўныя захады супраць халеры

Міністэрства аховы здароўя Беларусі робіць захады па прадухіленні захворванняў на халеру, выпадкі якой днямі былі зарэгістраваныя ў Казані.

Як паведаміў карэспандэнту БелаПАН загадчык аддзела эпідэмнагляду за каранцінам і асабліва небяспечнымі інфекцыямі Цэнтра гігіены і эпідэміялогіі міністэрства аховы здароўя Дзмітрый Крохін, незалежна ад эпідэмічнай сітуацыі ў памежных краінах, у Беларусі дзейнічае сістэма гатоўнасці ўстаноў на выпадак выяўлення ці падазрэння завезеных асабліва небяспечных інфекцыяў. Ён падкрэсліў, што ў асноўным падобныя інфекцыйныя захворванні ў рэспубліку трапляюць чыгуначным транспартам. У сувязі з гэтым па ўказанні міністэрства аховы здароўя праводзіцца дадатковы інструктаж персаналу ведамаснай дарожнай санітарнай службы, а таксама праверкі санітарнага стану цягнікоў і іх забяспечанасць дэзінфекцыйнымі сродкамі.

Як адзначыў Д. Крохін, апошнія выпадкі ўвозу халеры ў Беларусі былі зарэгістраваныя ў 1994 - 1996 гг. На сёння, па яго словах, эпідэмічная сітуацыя ў рэспубліцы не выклікае апасенняў.

Для папярэджвання захворвання на халеру і іншыя інфекцыйныя захворванні, як падкрэсліў медык, неабходна старанна выконваць меры асабістай гігіены і санітарыі. Гэта найперш тычыцца жыхароў рэспублікі, якія выязджаюць у Казань, а таксама ў паўднёвыя краіны. Пры з'яўленні першых прыкметаў халеры – кішэчных расстройстваў і рэзкага зніжэння тэмпературы – Дзмітрый Крохін параіць дазваляць неадкладна звяртацца ў медустановы.

Вольга АСІПЕНКА

СПАЖЫВЕЦ

Беражыце здароўе і кашалёк

Гарачае лета робіць нам акрамя прывычных сюрпрызаў і непрыемныя. Адзін са спадарожнікаў гарачыні – харчовыя атручванні. Мала таго, што прадукты псуюцца ў нашых дачных кошыках і пляжных «сабойках», дык гэтаму актыўна дапамагае і гандаль.

Антыпрыкладам № 1 гандлю гэтага лета мае ўсе шанцы стаць крама № 2 ЗАТ «Дэанісій» (чаму антычнага бога з Дыянісія перахрысцілі ў Дэанісія – невядома). Знаходзіцца гэтая кропка гандлю ў двары за крамай «Крышталь» ля плошчы Перамогі. Там, напрыклад, пагнуўшыя агуркі не прапаноўваць: абрэзаўшы самыя пацярпелыя кавалкі, з іх рабілі маласольныя і прадавалі па большым кошце. З варанай каўбасой, якая асабліва адчувальная да спёкі, так, канешне, не зробіш. Прыйшлося гандлярам «Прыдарожную» прадаваць як ёсць, слізкай і з душком.

Яшчэ цікавей абышліся тут з пасаваным сырам. Плаўленыя сыркі, добра пакрытыя зялёнай плесенню, з пакамечанай і парушанай упакоўкай, ЗАТ «Дэанісій» вырашыла збыць у што б то ні было. Калі пакупніца абуранa запатрабавала кнігу скаргаў (дома пабачыла які тавар купіла), намесніца загадчыка крамы тут жа прапанавала ўзяць узамен любы тавар, нават даражэйшы і без даплаты. Сыркі тут жа знялі з вітрыны. Але... праз тры дні, 30 ліпеня, сыркі ізноў ляжалі на сваім месцы. На пытанне «Тыя самыя?» прадаўшчыцы прапанавалі купіць іншы сырок, адказаўшы тым самым станоўча.

ЗАТ «Дэанісій» – не адзінае месца, дзе можа пацярпець ваша здароўе і кашалёк. Таму будзьце ўважлівыя пры набыцці прадуктаў, асабліва з кароткім тэрмінам рэалізацыі. Глядзіце на дату выпуску, стан прадукту. Іншы раз няблага і чэк кінуць не ў сметніцу, а ў кішэню: у выпадку вялікай шкоды для вашага здароўя будзеце мець шанц вылграць матэрыяльную кампенсацыю за дні, сапсаваныя знаёмствам з прамываннем страўніка.

Арыя ГАТАЛЬСКАЯ

© PDF: Kamunikat.org 2014 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2014

© PDF: Kamunikat.org 2014
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2014

ЭПІТАФІІ

Барацьбіту з адмываннем «брудных» грошай

Калі ўсе ж такі паставяць у Беларусі помнік дзеючаму зараз прэзідэнту, то вельмі магчыма, што эпітафія, у частцы пераліку «заслугаў», будзе ўключаць і словы, вынесеныя намі ў загаловак артыкула.

Скажуць, ну што за навіна. Ён яшчэ будучы дэпутатам-кандыдатам казаў, што забароніць гэты від самаабслугоўвання. Таму і кар'еру зрабіў. Пагодзімся з гэтым, але адзначым, што вынік атрымаўся не зусім такі, які чакаўся. Для доказу ўспомнім, што беларуская грошы прайшлі праз дзве дэнамінацыі. Адразу пасля ўсталявання ва ўладзе Лукашэнка па рэкамендацыі сваіх эканамічных дарадцаў, мусіць прафесара Капітулы, пастанавіў «зайца», які намінальна лічыўся рублём, а хадзіў як «чырвонец», лічыць рублём. І напачатку мінулага года, калі амаль усе пенсіянеры сталі «зайцовымі» мільянерамі, вырашылі мільён лічыць за тысячу, а тысячу – за рубель. І што ў выніку? А тое, што Лукашэнку ўдалося цалкам абвергнуць вядомую формулу: час – гэта грошы. Можна, прыкладам, уявіць (на самой справе так не бывае), што чалавек ідзе па вуліцы, засыпаны беларускімі двойчы дэнамінаванымі рублямі. Ён, зразумела, пачынае іх хуценька збіраць, бо хто ж не любіць халявы. Дык вось, калі на тое, каб сагнуцца, узяць рубель, разагнуцца ды пакласці яго ў кішэню, яму спатрэбіцца адна секунда, то за гадзіну ён назбірае 3.600 рублёў, за суткі – 86.400 рублёў. А калі ён, не зважаючы ўвагі на сон, прыём ежы ды фізіялагічныя патрэбы, будзе сагінацца-разгінацца запар цэлы месяц, то назбірае 2.592.000 рублёў, або 1.851 долар у пераліку па курсе.

Фота IREX/ProMedia

Зразумела, што такой напругі ніхто не вынесе. Да таго ж у нас працоўны час у інтарэсах работніка абмежаваны 8-гадзінным рабочым днём і 40-гадзінным тыднем. Калі ўявіць, што збор беларускіх рублёў – гэта і ёсць праца, то зарплата («бруднымі») такога зборшчыка складзе крыху болей за 400 даляраў. Але і такога тэмпу ніхто не вынесе. Адны з-за падраванага табакапаленнем ды злоўжываннем алкаголем здароўя, другія таму што хвараюць на радыкуліт. А вось тэмп у чатыры разы ніжэйшы, ён можа і пад сілу шэраговага беларуса. Таму, падзяліўшы нашыя 400 доляраў на 4, атрымаем тую самую сотню, якую Лукашэнка абяцае даць кожнаму працаўніку. Больш зарабіць, пасля таго што з беларускім рублём сатварылі ўлады ды інфляцыя, ніяк не выходзіць.

Можа мы памыляемся, але здаецца, што пракарміць сябе складана нават тады, калі «зайчыкі» літаральна плывуць табе ў рукі. А вось дзеду Мазаю, прадай ён звяркоў, якія шукалі ў яго паратунку, грошай, мабыць, хапіла б і на новую лодку. Але ж ён быў большы гуманіст, чым нашыя... Скажам нават больш. Падаецца, што ловы «зайцоў» не могуць быць прыбытковай нават пры механізацыі гэтага працэсу. Для доказу ўявім, што плывуць яны па рацэ, а мы апускаем трал і цягнем іх на карабель. І што, грузім у трум, каб здаць у банк Пракаповічу? Не. Іх трэба спачатку адмыць, высушыць, адпрасаваць, запакаваць у пачкі. А потым ужо можна і здаць ва ўстанову банка. Уявіце, колькі адных энерганосьбітаў на гэта спатрэбіцца. Карацей, цалкам стратная справа. А тыя, хто ў нармальных краінах адмывае «брудныя» грошы, яны свае выгады добра разумеюць. Маўляў, хай брудныя футры беларускіх зайцоў дурні палошчуць. Бо ў тае малпы, што задуменна мыла ў рацэ бананавую кажурыну, прыбыток быў большы. Хоць бы і маральны. Пасля сказанага зразумела, што ад «бруду» беларускія грошы нават хімчыстка не ўратуе. Падазраем нават, што падробка талонаў на праезд у камунальным транспарце – справа больш перспектыўная, чым падробка беларускіх грошай. Таму ў заслугу Лукашэнкі трэба паставіць і тое, што ён звёў на корані племя фальшываманетчыкаў. Больш таго, падазраем, што і афіцыйнае друкаванне «зайцоў», якіх выраблюць з адмысловай паперы, з прымяненнем адмысловых фарбаў, з некалькімі «степенями защиты», абыходзіцца краіне ў добрую капейку.

Дарэчы, дарослыя ўжо забыліся, а дзеці ніколі і не бачылі, як выглядае тая капейка, якая быццам бы рубель беражэ. Дзе ж ён справіцца з такімі фінансавымі волатамі, як, прыкладам, Пракаповіч. А чыя ў тым заслуга? Глядзі пачатак артыкула...

Канстанцін СКУРАТОВІЧ

Чыгунка ў стратах

Усе віды перавозак па нашай краіне для Беларускай чыгункі стратныя. Ад іх яна атрымлівае толькі 12% свайго даходу, астатняе – даход ад міжнародных перавозак. Пры гэтым на чыгунку прыпадае да 60% усіх пасажырскіх і 78% усіх грузавых перавозак па краіне. Тарыфы па ўнутрарэспубліканскіх перавозках ніжэй за міжнародныя ў 5,6 раза, а па прыгарадных перавозках кошт квіткоў пакрывае толькі 24% выдаткаў. «Ад Мінска да Барысава можна даехаць за бутэльку кока-колы», – заўважае начальнік Беларускай чыгункі Віктар Рахманько.

Такім чынам, толькі з пачатку года па грузавых перавозках Беларуская чыгунка страціла 48,6 мільярда рублёў, па пасажырскіх – 24,1, а па прыгарадных маршрутах – 43,5. Дзяржаўным бюджэтам гэтыя сумы не кампенсуюцца, як не кампенсуюцца страты ў 2,5 млрд. рублёў ад прыгарадных перавозак 9,5 мільёнаў пасажыраў-ільготнікаў.

Каб зрабіць беларускую прадукцыю канкурэнтаздольнай на расійскім рынку, чыгунка прадставіла 40 беларускім прадпрыемствам зніжкі ў тарыфах па экспартных перавозках прадукцыі, згубіўшы пры гэтым 10,3 мільярда доляраў.

Атрымліваецца, што патрэбы дзяржавы ў перавозках грузаў і пасажыраў чыгунка задавальняе за ўласны кошт, у выніку чаго рэнтабельнасць перавозачнай дзейнасці чыгункі за вылікам падаткаў не больш за 7%. Яскравей гэтая лічба выглядае ў параўнанні з 50-65% рэнтабельнасці, што чыгунка мела за савецкім часам.

Просты пасажыр гэтую рэнтабельнасць можа «пабачыць» у сервісным абслугоўванні і цяперашнім стане рухомага саставу, 67% якога выкарыстоўваецца звыш тэрміну прыдатнасці. Але, паводле начальніка Беларускай чыгункі, сапраўдныя праблемы пачнуцца ў 2004-05 гадах, калі скончыцца тэрмін эксплуатацыі астатняй тэхнікі. Пасажырскія вагоны яшчэ пакрыху абнаўляюцца: за 2 гады адрамантавана 1.700 вагонаў і яшчэ 51 вагон закуплены, а грузавы вагон «закупіць з былых савецкіх рэспублік можа сабе дазволіць толькі Расія». Таму з 1995 года пачалі рамантаваць самастойна лакаматывы, пасажырскія і грузавыя вагоны, а апошнія збіраюцца нават бліжэйшым часам уласнымі сродкамі вырабляць.

Разам з тым Беларуская чыгунка паспявае вырошчваць 3 тысячы свіней, 600 коней, утрымліваць некалькі калгасаў, дзе збіраюць пшаніцу па 30 цэнтнераў з гектара, а таксама вырошчваюць памідоры ў цяпліцах так, што галандцы прыязджаюць пераймаць вопыт.

Алена ПАЗЬНЯК

СУВЯЗЬ

Пяць прэтэндэнтаў на *GSM*-ліцэнзію

Канчаткова вызначаныя ўдзельнікі тэндэра, абвешчанага міністэрствам сувязі сёлета 27 красавіка на атрыманне ліцэнзіі другога аператара сотавай сувязі стандарта *GSM*. 2 жніўня ў міністэрстве сувязі Рэспублікі Беларусь на паседжанні конкурснай камісіі былі распячатаныя пакеты дакументаў, прадстаўленыя пяццю кампаніямі, што прэтэндуюць на атрыманне ліцэнзіі: ААТ «Альфа-Эко» (Расія), ААТ «Мобильные ТелеСистемы» (Расія), «*Dr. Karl J. Pisec Export-Import GmbH*» (Аўстрыя), «*Saudi Oger Ltd*» (Саудаўская Аравія), ЗАТ «Северо-Западный *GSM*» (Расія). У адпаведнасці з умовамі тэндэра, усе яны таксама прадставілі банкаўскія гарантыі на суму 500 тысяч доляраў ЗША.

Прадстаўленыя прэтэндэнтамі пакеты дакументаў будуць на працягу 2-2,5 тыдняў разгледжаныя трыма рабочымі групамі: тэхнічнай, фінансавай і юрыдычнай, заключэннямі якіх у далейшым будзе аперыраваць камісія пры вызначэнні пераможцы тэндэра. Канчаткова зацвердзіць пераможцу тэндэра Дзяржаўная камісія па радыёчастотах; чакаецца, што гэта адбудзецца ў верасні.

Па словах старшыні конкурснай камісіі, першага намесніка міністра сувязі Анатоля Будая цікавасць да ўдзелу ў тэндэры з моманту яго абвяшчэння праявілі 25 кампаній, 13 з іх выкупілі пакеты дакументаў для ўдзелу ў тэндэры, аднак да заканчэння тэрміну прыёму дакументаў падаць свае прапановы змаглі толькі вышэйзгаданыя пяць.

На думку міністра сувязі Уладзіміра Ганчарэнкі, са з'яўленнем другога аператара тарыфы на паслугі мабільнай сувязі будуць зніжаныя. Паводле папярэдніх прагнозаў, другому аператару давядзецца інвесціраваць у развіццё сеткі па рэспубліцы каля 80-100 мільёнаў долараў ЗША; гэтыя затраты ён захоча хутчэй акупіць.

Па словах У.Ганчарэнкі, паколькі ў рабочыя групы ўключаныя «дасведчаныя і пісьменныя спецыялісты з розных міністэрстваў і ведамстваў», а таксама дзякуючы прапанаванай міністэрствам эканомікі экспертнай дапамозе, яны здолеюць прадставіць у конкурсную камісію свае заключэнні ў прапанаваныя тэрміны. Асноўнымі крытэрыямі для адбору пераможцы будуць тэрміны рэалізацыі праекта, паркрыцце тэрыторыі краіны і аб'ём капітальных укладанняў. «Думаю, што да канца верасня мы зможам даць дазвол пераможцу на правядзенне тэндэра сярод кампаніяў на пастаўку неабходнага абсталявання, ажыццяўленне яго ўвозу ў Беларусь і мантаж, падрыхтоўку частотнага плана з тым, каб да красавіка 2002 года ён змог прыступіць да камерцыйнай дзейнасці», – зазначыў міністр.

Фота IREX/ProMedia

Ірына САЗАНОВІЧ

Праца і беспрацоўе

«Мусіць ад Бога гэтак патрэба, гаравать цяжка за кусок хлеба», – пісаў за польскім часам сялянскі паэт Стары Улас. Чалавек ён быў, мой дзед казаў, мэляньхалічны і жыццё ўспрымаў неяк сумна, хаця ж сам і не бедаваў. Гэткія мы, тутэйшыя.

СТАТИСТИЧЕСКИЕ ДАННЫЕ ПО БЕЗРАБОТИЦЕ В БЕЛАРУСИ

Численность граждан, нуждавшихся в трудоустройстве с начала года	209587
Трудоустроено граждан с начала года	74418
Численность безработных на 1.06.2001г.	100716
из них получают пособие по безработице	38307
Направлено на переподготовку с начала года	14923
Прошли профобучение с начала года	12660
Направлено на общественные работы - всего	41511
в том числе безработных	29159
Уровень безработицы на 1.06.2001 г. (%) (к численности трудоспособного населения в трудоспособном возрасте)	1,79

Вось і зараз. Здавалася б, трэба радавацца. Няўхільна набліжаюцца другія выбары першага прэзыдэнта. Жыта зарадзіла. Заводы запусціліся. З кілі бездэфіцытнага цукру атрымліваецца літар самагонкі. Усе, хто павінен – сядзяць у турме, астатнія – рыхтуюцца. Але, але, але...

Вось нешта не тое. Як тая вячэра, дзе гаспадар пачастунак паставіць, а піць ды есьці не прымушае.

Зразумеў, што муляе. Беспрацоўе. Няма справядлівасьці. Гэта ў Расеі, каторая ад мора да мора на чатыры бакі, там можна гэткія дробязі не лічыць. Сто тысячаў разбамбілі, сто тысячаў замарозілі, сто тысячаў у Сібіры згнаілі – той бяды, ніхто і не заўважыць. Расіянкі новых народзяць, яшчэ лепшых.

А ў нас хоць краіна вялікая, але свае ўсе палічаныя. Таму і бяда ў нас не народная, а персанальная, асабістая, прыватная. Не паддаецца яна скасаваньню. Можа дзеля старшыні самкага вялікага ў сьвеце славянскага міждзяржаўнага аб'яднаньня мы ўсе кузюркі. Дык кожны жа дзеля сябе, а не дзеля ягоных бздрыкаў.

Некаторыя жывуць досыць бедна. Ім цяжка арыентавацца ў рэаліях рынкавага сацыялізму. Мяркуйце самі. Напярэдзе зьзяюць сто зялёных даляраў кожны месяц. Але той перад улятае кудысьці са зьвышсвятавай хуткасьцю. Во ужо Ільля, а мінімальны спажывецкі бюджэт на аднаго чалавека з сям'і, дзе чацьвёра, па разліках на пачатак чэрвеню (навейшых покуль што няма, дык мала што і змянілася), складае ўсяго 55 баксаў, а бюджэт жыццёвага мінімуму ў сярэднім на душу насельніцтва – 33.

Той, хто зарабляе меней, няхай ня лічыць сябе апошнім дурнем. Ён не апошні. Тых, што атрымліваюць зарплату меней за 55 даляраў, 1.672.000 чалавек.

Не, ён далёка не апошні. Бо ёсьць яшчэ дзядулькі і бабулькі. У іх сярэдняя пенсія ў чэрвені была 35 даляраў. Гэта, сама тое што ім падабаецца – тры чвэрці ад патрэбнага дзеля мінімальнага спажываньня пенсіянэра. Каб маглі радавацца, што вайны няма.

Ён абсалютна не апошні. Каторыя ня здольныя зарабіць больш за 33, тых – 660.000 чалавек.

Ён настолькі не апошні, што можа на радасьцях не скрыгатаць зубамі ад захапленьня сучаснай эканамічнай палітыкай. 96 тысячаў бядакоў наогул ня маюць аніякай працы, навят на даляр за дзень. Яны беспрацоўныя.

Што, і вы беспрацоўны? Ня трэба адчаю. Таму што ёсьць, ёсьць 33 тысячы вакансіяў. І вы можаце не патрапіць у лік тых 63.000, каторым ня хопіць.

Вам ужо не хапіла? Той бяды. Вам дадуць цэлых 5 (пяць) даляраў дзяржаўнай дапамогі па беспрацоўі. Так, гэткі не сярэдні памер. Не хвалюйцеся. Гэтага хопіць вам і вашым дзеткам, каб перачакаць неспрыяльную кан'юнктуру на рынку працы.

Вы ўжо атрымліваеце і вам мала? Ну, браточкі. Адчуйце сапраўдную палёгку. Астатнія 57 тысячаў неўладкаваных не атрымліваюць і гэтага.

Божухна, вам усё яшчэ ня стала лепей. Дык ведайце, 16.000 дзіваколў ня могуць знайсьці сабе работы ўжо больш за год.

Ну, нарэшце.

Што такое 16.000 чалавек. Гэта такая дробязь у параўнаньні, напрыклад, з колькасьцю тых, што падчас антытэрарыстычных практыкаваньняў нашага любімага саюзніка пазбавіліся ня тое што рук, ног і здароўя, а навят самога жыцьця.

І наогул, зьвярніцеся ў сваю прафсаюзную арганізацыю, раённую адміністрацыю, аддзяленьне міліцыі, выбарчую камісію, да загадчыка лазьні альбо бліжэйшай чыгуначнай станцыі. Вам там лёгка ўсё патлумачаць. Будзеце ведаць за каго галасаваць.

А то работы, бач, у іх няма. Ад работы коні дохнуць і трактары глохнуць. Мы не ў Амэрыцы. Гэта там пішацца «*job*», а разумець трэба «праца».

Прапаную будучаму прэзыдэнту гэткую перадвыбарную абяцанку. Як стане сярэдняя зарплата 100 даляраў, то на яе, мабыць, зробяць надзвычайны падатак у 1 даляр. Гэта будзе 4.400.000 даляраў на месяц. То бок кожнаму беспрацоўнаму дадасца грошай, і сярэдні памер дапамогі складзе 50 даляраў. І таму, хто на прэзыдэнта часова не працаўладкуецца, на жыццё хопіць. Няхай пажыве як усе.

Нам яшчэ пазайздросьціць.

Яўген ДРУМЕЛЬ

© PDF: Kamunikat.org 2014
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2014

© PDF: Kamunikat.org 2014 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2014

Белавежская пушча пад пілой

Улада цынічна нішчыць красу нашага краю

Запаведнік сусветнага значэння

Белавежская пушча – адзін з самых тытулаваных запаведнікаў не толькі ў Еўропе, але, бадай, і ва ўсім свеце. Ёй 13 тысяч гадоў. У 1992 годзе рашэннем ЮНЕСКО пад нумарам 73 Дзяржаўны нацыянальны парк «Белавежская пушча» ўключаны ў Спіс Сусветнай спадчыны чалавецтва (разам з возерам Байкал, дажджавымі лясамі Амазонкі, вадападам Вікторыя, далінай гейзераў на Далёкім Усходзе і многімі іншымі унікальнымі прыроднымі аб'ектамі). У 1993 годзе яму прысвоены статус біясфернага запаведніка. І, нарэшце, у 1997 годзе Нацыянальны парк «Белавежская пушча» ўзнагароджаны Дыпломам Савета Еўропы за поспехі ў справе аховы прыроды, пасля чаго ён трапіў пад апеку гэтай арганізацыі роўна на пяць гадоў.

За што ж такі гонар і слава гэтаму старому лесу? Белавежская пушча – гэта рэшткі таго, што засталося ад першабытнага раўніннага лесу, які ў дагістарычныя часы рос на тэрыторыі ўсёй Еўропы. Паступова ён быў высечаны і ў адносна непарушаным стане захаваўся толькі ў Белавежскай пушчы.

Ранейшыя ўладальнікі гэтых земляў – літоўскія князі і польскія каралі, рускія цары і імператары, як вядома, ператварылі пушчу ў месца сваіх буйных забаваў і паляванняў, у час якіх жорстка знішчалі дзічыну, рабілі патравы ў лесе.

Першая спроба атрымаць ад пушчы даход датуецца сярэдзінай XVI стагоддзя. Польскі кароль Сігізмунд Аўгуст пабудаваў тут чатыры заводы па вытворчасці жалеза, яго справу працягнуў і развіў апошні польскі кароль Станіслаў Аўгуст, пры якім пачаўся сплаў лесу ў Данцыг, былі адноўленыя заводы па вырабе шкла, керамікі, шкіпінару... У сярэдзіне XIX стагоддзя сюды зачасцілі карабельных справаў майстры з Пецярбурга, яны нанялі тры тысячы чалавек для высечкі лесу, якія на працягу трох гадоў секлі лепшыя пушчанскія дубы і сосны на карабельныя мачты. Дарэчы, газета «Колокол», якую выдаваў А.Герцэн, у 1861 годзе выступіла супраць гэткага вандалізму з артыкулам «Дремучее дело». Рускія вучоныя спрабавалі арганізаваць у пушчы даследаванні, дабіліся спынення суцэльных высечак, правялі ўпарадкаванне лесу, абнеслі пушчу канавай і плотам. Але гісторыя не была літасцівай да гэтага унікальнага лесу. Падчас першай сусветнай вайны ў XX стагоддзі немцы праклалі па тэрыторыі пушчы 300 км вузкакалейкі, пабудавалі чатыры лесапільныя заводы, вывезлі ў Германію 4,5 мільёны кубаметраў высакаякаснай драўніны. На змену ім прыйшлі англійскія канцэсіянеры. Затое падчас Другой сусветнай вайны багацці пушчы фактычна не эксплуатаваліся. У атрыманым у якасці падарунка ад шэфа лесе Г.Герынг вырашыў стварыць паказальную паляўнічую гаспадарку Рэйха, дзе маглі б «размяцца» высокія тытулаваныя асобы.

Лічыцца, што ад рабункаў у савецкія часы, калі дзейнічаў прынцып «усё вакол калгаснае, усё вакол маё», пушчу ўратавалі генеральныя сакратары партыі. Акрамя іх нікога сюды не пускалі, і «жывыя» дрэвы нават пасля вайны, калі патрэбна было шмат драўніны для адбудовы разбуранай гаспадаркі і жылля, не пілавалі. Хаця, як кажуць дасведчаныя людзі, увесь Саўмін, які даволі працяглы час курыраваў пушчу, змог пабудаваць сабе дачы з пушчанскага лесу.

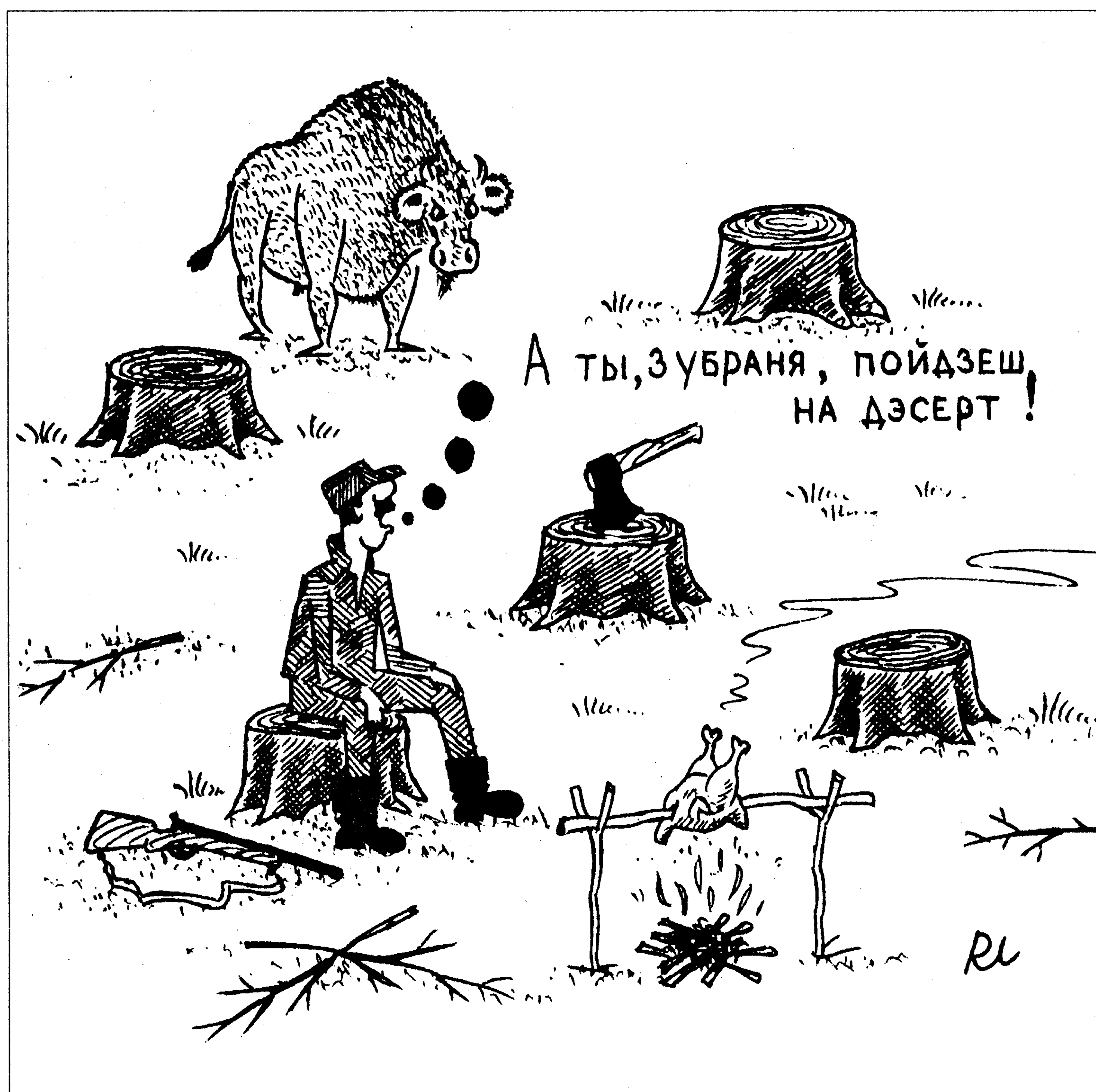
«Суперлесапільня»

Ліхаманіць пушчу пачало пасля прыходу да ўлады цяперашняга прэзідэнта Беларусі А.Лукашэнкі і перадачы яе ў падпарадкаванне Упраўленню справамі прэзідэнта (1994 год). Узначальваў гэтае ведамства Іван Ціцянкоў. Прыехаўшы першы раз у пушчу, Іван Івавіч ледзь не звар'яцеў ад таго, колькі лесу «дарэмна прападае». Для ажыццяўлення сваіх планаў І.Ціцянкоў прыслаў у запаведнік новага дырэктара – Васіля Жукава, які раней кіраваў калгасам. Перад ім была пастаўленая задача арыентавацца ў лясной гаспадарцы выключна на высечкі, разгарнуць на пушчанскіх землях гаспадарчую дзейнасць, якая давала бы неблагі прыбытак у дзяржаўную казну. І Жукаў, абсалютна не кампетэнтны ў справе аховы прыроды, запаведнай справе, навуцы, лясной гаспадарцы, інтэнсіўна пачынае ператвараць Белавежскую пушчу ў вялікі калгас. Скрозь па ўсёй пушчы будуюць дарогі (цяпер па іх ганяюць на джыпах начальнікі), электрыфікуюць і тэлефанізуюць кардоны, ствараюць конеферму, разводзяць гусей, спрабуюць «разабрацца» нават з дзікімі качкамі...

Тое, што можна было атрымаць са старой лесапільні, вядома, ніяк не магло задаволіць апетыты пасеўшых ва ўладзе. Ім патрэбна было вельмі шмат грошай. Ціцянкоў праўдаміняпраўдамі раздабыў пад прэзідэнцкі крэдыт у Германіі (па эквіваленце каля 2 мільёнаў долараў) новую пілараму. Выплачваць грошы трэба было з 1.1.2000 г. «Суперпіларама» аказалася сапраўднай ламачынай і магла працаваць толькі з «сырым» дрэвам (высякаць яго ў пушчы забаронена). Пушчанскае кіраўніцтва, між тым, усялякімі спосабамі спрабавала выйсці з гэтай дурной сітуацыі. Завозіла адзін час сырую драўніну з далёкіх рэгіёнаў, што, зразумела, нерэнтабельна. Цяпер ганяюць машыны, нагружаныя лесам, з тэрыторыі, што паблізу Чарнобыльскай зоны. Што гэта азначае для пушчы – няцяжка здагадацца: пры спальванні апілак пачынаецца радыеактыўнае забруджванне мясцовасці.

«Суперлесапільня» працуе ў пушчы ўжо амаль два гады, можна сказаць, падпольна, бо яна не прынята адмысловай камісіяй (пры пілаванні сухой драўніны ідзе шмат пылу, а пылаўлоўлівальнікі не прадугледжаныя на гэтай раме, і таму ствараецца пажаранебяспечная абстаноўка і парушаюцца правілы гігіены і санітарыі). На лесазаводзе была ўведзеная нават начная змена, каб ніхто нічога не бачыў. Дарэчы, на новых станках можна распілаваць каля 250 кубаметраў круглага лесу за змену. Усе ведаюць, што працаваць у такіх умовах небяспечна для жыцця: пару гадоў падыхаў смоламі – маеш рак лёгкіх. Але гэта, відаць, мала каго хвалюе.

Пасля закупкі ў Германіі пiларамы і пабудовы лесазавода эканамічнае і фінансавае становішча Нацыянальнага парку «Белавежская пушча» стала проста катастрафічным. Адтэрміноўка па плацяжах за крэдыт ужо немагчымая. Да 1.7.2001 года плацілі толькі працэнты па крэдыце – па эквіваленце каля 100 тысяч нямецкіх марак. Далей трэба выплачваць поўны крэдыт. А грошай няма, бо ўся вытворчасць ледзь напрацоўвала на ранейшую суму. Але ва Упраўленні справамі прэзідэнта робяць выгляд, што парк «выцягне» такія плацяжы.

«Караеды»

Для «выцягвання» гэтых плацяжоў, напэўна, і быў прысланы ў пушчу чарговы гендырэктар. Пасля ўжо вядомага В.Жукава М.Бамбіза – чацвёрты кіраўнік. У «Белавежскую пушчу» ён пераведзены з Нацыянальнага парку «Прыпяцкі», дзе, як можна меркаваць па выніках, з яго ўдзелам быў арганізаваны эксперымент, падчас якога прайшоў апрабацыю новы вектар распродажу нацыянальнага багацця Беларусі. У Прыпяцкім парку М.Бамбіза пабудаваў «заводзік», абсталяванне якога здольнае перапрацаваць да 1.000 кубаметраў драўніны ў тыдзень, а пры гэтым спаганяў «экалагічны збор» за праезд любога аўтатранспарту, нават мясцовых жыхароў. Людзі яшчэ памятаюць, як па першым часе на экалагічныя варты прыязджаў персанальна Іван Ціцянкоў і пытаўся: «Ну як? Колькі грошай сабралі?» І патрабаваў павышаць нормы выпрацоўкі. Гэты чалавек любіў быць пры «жывых» грошах. Будучы «разжалаваным» з загадчыкаў гаспадаркі прэзідэнта і высланым у Маскву, ён не страціў спрытнасці: набыў грамадны ўчастак некранутага лесу ў Сібіры, адкуль вывозіў яго ў першапрастольную, дзе драўніну распілоўвалі і вывозілі на Захад. Толькі на рамонт сваёй пяціпакаёвай кватэры, што непадалёк ад Паклоннай гары, на Кутузаўскім праспекце, ён заплаціў 300 тысяч долараў.

Мікалай Бамбіза і з першага дня работы ў Белавежскай пушчы ўзяў жорсткі курс на высечку жывых дрэваў для лесазавода. Адразу хацеў сячы старыя сосны і дубы. На іх абарону ўсталі леснікі. Але тут пачалося масавае развіццё яловага караеда. Карыстаючыся гэтым, без усякіх дазволаў і ўзгадненняў, арганізаваў масавую высечку жывых дрэваў у месцах развіцця караеда. Пад страхам звальнення леснікі мусілі падпарадкавацца загадам свайго шэфа.

Апетыт, як вядома, прыходзіць у час ежы. Пад выглядам барацьбы з караедам дырэктар вырашыў арганізаваць суцэльную высечку «жывога» лесу на вялікіх плошчах – ён прывык высякаць так, як высякаюць у леспрамгасе. Але гэта акцыя патрабуе спецыяльнага дазволу. Таму была створаная ведамасная камісія пад кіраўніцтвам А.Лучкова, куды, аднак, не ўвайшлі эколагі і вучоныя Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, а таксама спецыялісты самой Белавежскай пушчы. Гэта камісія і склала акт на правядзенне санітарных высечак, затым падрыхтавалі неабходныя дакументы, падсунулі іх у міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя і міністэрства лясной гаспадаркі і атрымалі першы дазвол на высечку. Хаця дзеля прыняцця такога важнага рашэння не быў праведзены нават вучоны савет, дзе вырашаюцца ўсе важныя пытанні. Вось гэты дакумент:

Міністэрства лясной гаспадаркі Рэспублікі Беларусь
17.07.01 № 08-3-4
Нацыянальны парк «Белавежская пушча»

Мінлясгас па ўзгадненні з мінпрыроды дазваляе правядзенне суцэльных высечак расстроеных насаджэнняў елкі на тэрыторыі Нацыянальнага парку «Белавежская пушча» ў кварталах 507, 529, 585, 586, 653, 621 Хвойніцкага, Каралева-Мастоўскага і Нікорскага лясніцтваў агульнай плошчай 15, 52 га з захаваннем іншых пародаў дрэваў і рэалізацыі мерапрыемстваў, якія садзейнічаюць натуральнаму аднаўленню.

Першы намеснік міністра Н.Т.Юшкевіч

Але ажыццявіць акцыю не ўдалося дзякуючы намаганням грамадскасці. А калі б удалося, то сённяшнія «гаспадары краіны» — айчынныя вандалы, для якіх няма нічога святога, акрамя грошай, змаглі б разгарнуцца з высечкамі і заплацілі б нашым нацыянальным багаццем — Белавежскай пушчай — за свае махлярствы і злачынныя здзелкі, накіраваныя на ўласнае ўзбагачэнне і магчымасць утрымліваць уладу.

Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя аператыўна стварыла яшчэ адну камісію для праверкі фактаў і прыняцця рашэння па высечках. Узначаліў яе акадэмік Віктар Парфёнаў, які вельмі добра ведае пушчу, працаваў у ёй і з'яўляецца членам вучонага савета парку. Нягледзячы на тое, што дырэкцыя парку падабрала свой маршрут і ўсяляк спрабавала ўплываць на прыняцце рашэння, камісіяй былі выяўленыя шматлікія грубейшыя парушэнні правілаў тэхналагічнай дысцыпліны высечак, а таксама шматлікія парушэнні заканадаўства пры ажыццяўленні гаспадарчай дзейнасці. Так, члены камісіі на свае вочы змаглі ўбачыць, што падрыхтаваная драўніна не вывозіцца з лесу месяцамі, караеды разлятаюцца і па-новаму заражаюць лес. Выяўлена няправільная адводка дрэваў на высечку. На некаторых участках намечана ў высечку шмат жывых дрэваў, якія ўвогуле не заражаныя караедам і актыўна змагаюцца з ім (заліваюць смалой пашкоджанні). Ёсць сярод ахвяраў нават і дрэвы-волаты.

Дарэчы, па правілах у запаведніку павінны выкарыстоўвацца пераважна біялагічныя метады ў абароне лесу. Супраць караеда прымяняюцца спецыяльныя пасткі з ферамонам – рэчывам, якое прываблівае паразіта. Але пра іх ніхто нават і не думае. Акрамя высечкі лесу, іншыя метады барацьбы не прымяняліся і не прымяняюцца. Такім чынам, камісіяй зробленая выснова, што для дырэкцыі Нацыянальнага парку «Белавежская пушча» галоўнае — не перамагчы караеда, а ссячы пабольш дрэваў.

Чаму такое можа адбывацца ў нашай краіне? Чаму ў Белавежскай пушчы, сусветна вядомым запаведніку, не думаюць аб захаванасці рэдкіх відаў жывёлаў, акрамя хіба што зубра? Чаму вучоныя не з'яўляюцца тут аўтарытэтам? Чаму экалагічны турызм па сваёй значнасці знаходзіцца тут на апошніх месцах? Чаму навуцы і экалагічнай адукацыі народа не ўдзяляецца патрэбнай увагі? Чаму ўсё накіраванае на гаспадарчую дзейнасць і камерцыю? Ды таму, што гэта – дзяржаўная палітыка, у аснове якой цынізм спажывальніка, які і блізка не дбае аб будучыні і нашчадках.

Ганна ПІЛАТОВІЧ

З НАТУРЫ

Чыпсы колеру хакі

У гэтай гісторыі няма ніколькі мастацкіх абагульненняў ці алегорыяў. Зусім рэальная гісторыя, у якой нават адрас ёсць.

Мінскі дворык. На лавах – дзеці, бабулі: усё як звычайна. Двор шырокі, шыкоўны нават. Абапал яго два зайздроснай планіроўкі гмахі. У двор заходзіць пара маладых людзей з дзіцем і сабакам. Пара сядае на лаву, дзіця і сабака маюць намеры бавіць час на свой густ: гуляцца, бегаць. І тут: «Вы чего в наш двор приперлись? У вас своего нет? А ну, идите отсюда! – ускінуліся дзве пажылыя заўсёдніцы дваровых лаваў. – Еще и с собакой!..

Адным словам, такі хай паднялі, што выгналі-такі «чужынцаў». Нарэшце супакоілі дых і нервы, перайшлі на звычайныя свае тэмы:

– Ой, у этих белорусов все не как у людей! Вот у вас, в Сибири, как делают пельмени? Вот у нас, на Урале... – пераможны дуэт бабуль перайшоў на кулінарныя тэмы, а між пельменямі абмовіліся яны, што прыехалі ў Беларусь з мужамі-вайскоўцамі. І шыкоўныя дамы з двума вокнамі на пакой і пашыранай планіроўкай былі пабудаваныя для іх. Жывуць на неблагія вайсковыя пенсіі, мужы яшчэ і працуюць...

Не трэба ніякай маралі, акцэнтаў і г.д. У нас ужо расстаўленыя яны, каго лічыць «гаспадаром», а каго «прыблудай». Дзяржава актыўна падтрымлівае гэтую перакуленую шкалу. Бо ў тым жа двары была і другая гісторыя.

Адна беларуская журналістка разгаварылася з кабетай. Здавалася, не дурная, інтэлігентная жанчына. Цвярозыя меркаванні, цікавыя думкі. І раптам: «Фу, в эту нищую Беларусь мы и ехать не хотели. Да мужа по службе послали. Уже здесь 20 лет, а к этому корявому белорусскому языку привыкнуть не могу!» – доўга яна не магла спыніцца. Мая знаёмка не стала яе пераконваць, бо лячыць гэта позна, проста сышла.

Уяўляеце вы недзе ў свеце, каб, напрыклад, у Францыі нешта назвалі «лягушатнік», «жабаед»? На Украіне – «хахол»? У Расіі – «маскаль»? А ў нас ёсць чыпсы «Бульбаш». Яшчэ ў нас ёсць замежная мова – беларуская. Ці варта здзіўляцца: у Брэсце, дзе нашу мову прызналі замежнай, вельмі шмат вайскоўцаў. А жонкі ў іх спрэс педагогі. Яны і складаюць такія праграмы для свядомасці «мясцовага насельніцтва». Толькі хто большы нягоднік: той, хто з-за цемрашальства імперскай закваскі так сябе паводзіць, ці той беларус, які з выбачальнай усмешачкай моўчкі глытае гэта?

Дарэчы, я казала, што гісторыі гэтыя маюць адрас. Элементарна: цэнтр Мінска, за філармонію, два дамы, адзін за адным. У першым – крама «Праваслаўная кніга». Прыйдзіце калі-небудзь у гэты дворык. Пагаварыць па-беларуску.

Арыя ГАТАЛЬСКАЯ

© PDF: Kamunikat.org 2014 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2014

© PDF: Kamunikat.org 2014 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2014

Час набываць еўра

З 1 студзеня 2002 года ў краінах Еўрапейскага валютнага саюза ў абарачэнне ўводзяцца банкноты і манеты еўра. Праз два месяцы новая валюта стане адзіным законным плацёжным сродкам на тэрыторыі Аўстрыі, Бельгіі, Германіі, Грэцыі, Ірландыі, Іспаніі, Італіі, Люксембурга, Нідэрландаў, Партугаліі, Фінляндыі і Францыі.

Як паведамляе ўпраўленне інфармацыі Нацыянальнага банка Беларусі, найбольш распаўсюджанай замежнай валютай вышэйпералічаных краінаў у Беларусі з'яўляецца нямецкая марка. Аднак большасць беларускіх банкаў плануюць ажыццяўляць абмен у насельніцтва нацыянальных грашовых адзінак усіх вышэйзгаданых краінаў на еўра. Пры гэтым мяркуецца браць мінімальныя камісійныя на ўзроўні затратаў, звязаных з атрыманнем новых банкнотаў. Апрача таго, абмен будзе ажыццёўлены і праз сістэму ўкладных рахункаў, якія былі адкрытыя ў беларускіх банках у валютах краінаў Еўрасаюза.

Нацбанк паведамляе, што Еўрапейскім цэнтральным банкам дазволены ўвоз еўра ў крэдытныя ўстановы Беларусі пасля 1 снежня 2001 года.

Тэрмін абмену наяўнай нацыянальнай валюты на еўра ў цэнтральных банках краінаў Еўрапейскага валютнага саюза вар'іруецца ад чатырох да 20 гадоў, а ў шэрагу краінаў ён наогул не абмежаваны.

Юрый АЛЯКСЕЕЎ

«Метрапалітан» шукае прыгожых беларусак

У сярэдзіне кастрычніка ў Мінску адбудзецца афіцыйнае адкрыццё прадстаўніцтва мадэльнага агенцтва «Метрапалітан».

Як паведамілі ў прэсслужбе беларускага філіяла кампаніі, першы офіс агенцтва запрацаваў у 1986 годзе ў Парыжы, у супрацоўніцтве з ім пачыналі сваю кар'еру такія вядомыя мадэлькі, як Клаўдыя Шыфер і Наомі Кэмпбел.

Даводзіцца, што сваю дзейнасць на тэрыторыі Беларусі «Метрапалітан» распачне з правядзення пры падтрымцы Мінгарвыканкама і французскай амбасады маштабнай акцыі з мэтамі «падабраць дзяўчат для ўдзелу ў конкурсе *Metropolitan Top Model Belarus*», а таксама «вызначыць сярод іх лепшую, якая прадставіць Беларусь у фінале міжнароднага конкурсу-2001». Акцыя пройдзе ў два этапы. Першы — аўтобуснае турнэ напрыканцы жніўня, другі – фінальнае шоу ў Мінску, удзел у якім возьмуць дзяўчаты, адабраныя на яго падчас турнэ.

Паводле словаў менеджэра мінскага аддзялення «Метрапалітан» Іва Прудома, «прыгажосць славянскіх, і ў прыватнасці, беларускіх дзяўчат ні ў чым не саступае знешнасці многіх зорак Галівуда. Гэтую прыгажосць павінен убачыць увесь свет. Супрацоўнікі нашага агенцтва галоўную сваю задачу бачаць у тым, каб знайсці перспектыўных дзяўчат, даць ім прафесійныя навыкі і дапамагчы зацвердзіцца ў якасці мадэляў сусветнага ўзроўню». Дарэчы, летась конкурс *Metropolitan Top Model* выйграла якраз віцяблянка.

Алесь КАТОВІЧ

СПОРТ

Змена лідэраў

Уладальнік Кубка Беларусі па футболе, «Белшына» з Бабруйска, аднаасобна ўзначаліла турнірную табліцу першынства рэспублікі пасля 15 тура, у якім на выездзе атрымала перамогу над аўтсайдэрам розыгрышу, футбалістамі наваполацкага «Нафтана» з лікам 3:1. Дагэтуль яна толькі набліжаліся да пазіцыі нязменнага лідэра чэмпіянату, барысаўскага БАТЭ, і нават некалькі разоў дзяліла з ім першы радок. Зараз галоўны сапернік прайграў у Брэсце мясцовым дынамаўцам, 0:1, і вымушаны быў саступіць ганаровае месца. Каманда Вячаслава Акшаева мае 35 ачкоў, маладыя футбалісты Юрыя Пунтуса — 32.

Зрабіў крок наперад і калектыў, аб якім у апошні час было шмат размовы, прычым, зусім непрыемнай. Гаворка ідзе аб мазырскай «Славіі», якая няўдала гуляла ў Лізе чэмпіёнаў, зняславілася скандалам са сваім лепшым гульцом Раманам Васілюком і гэтак далей. Пасля правалу ў самым прэстыжным еўрапейскім турніры, як вядома, быў цалкам заменены трэнерскі штаб на чале з Уладам Петравічам, які нагадваў цэлую «югаслаўскую» дыяспару, і старшыня савета дырэктараў Анатоль Зубоўскі запрасіў «пакіраваць» увогуле не дрэннай камандай новага галоўнага трэнера, былога настаўніка сталічных дынамаўцаў Паўла Раднёнка, які за два апошнія сезоны трэці раз мяняе адрас пражывання. Апошнім месцам ягонай працы, таксама ў ролі «галоўнага», да прызначэння ў Мазыр, быў клуб ледзь не апошняга дывізёна — мінскі СКАФ, які належаў той жа ...«Славіі». Справы ў ім ішлі добра, студэнты скокнулі ў клас вышэй, мары былі, як у Напалеона, але раптоўна вясной фінансаванне з боку таго ж Мазыра спынілася, цікавы калектыў перастаў існаваць, і вось зараз – чарговая метамарфоза беларускага футбола: былы беспрацоўны Раднёнак зноў вярнуўся практычна да сваіх «бацькоўдабрадзеяў», не пабаяўшыся двойчы ўступіць у адну і тую ж раку з назвай Прыпяць... Як бы там ні было, дэбют маладога настаўніка стаў вельмі гучным: 4:0 — так стартаваць з трэнераў не ўдавалася нікому. Мазыране набралі 26 ачкоў і дзеляць трэцяе-чацвёртае месцы разам з гродзенскім «Нёманам-Белкардам», які ў апошнім туры саступіў гамяльчанам — 1:2. Таксама 26 ачкоў мае салігорскі «Шахцёр».

Зараз у спаборніцтвах амаль на два тыдні аб'яўлены працяглы перапынак. Звязанае гэта, у першую чаргу, з тым, што яшчэ тры беларускія калектывы пачнуць выступленне ў розыгрышы Кубка УЕФА – «Белшына», БАТЭ, «Шахцёр», ды адбудзецца таварыскі матч маладзёжных зборных Беларусі і Грэцыі.

Уладзімір ДАЎЖЭНКА

Информационные технологии могут служить всем

Некоторые лидеры высоких технологий, включая Била Гейтса, сомневаются в ценности информационной технологии (ИТ) для развивающихся стран, особенно в сравнении с такими приоритетами, как пища, медикаменты и школы. В какой-то степени они правы; антивирусное программное обеспечение не может заменить вакцины. Но г. Гейтс, который является также знаменитым филантропом, дарующим вакцины, и его друзья-скептики зарабатывают себе плохую репутацию, недооценивая, как много ИТ может сделать для бедных людей мира.

Для начала ИТ может заставить рыночную экономику работать. В основном, экономика – это процесс, при котором рынки забирают то, что у нас есть – труд и сырье – для того, чтобы произвести то, что мы хотим. Как могут миллионы независимых потребителей из разных мест точно объяснить миллионам независимых производителей в разных местах, что они хотят, чтобы, таким образом, все вместе они не произвели слишком много часов и слишком мало хлеба? Информация о рынках и особенно ценах — это ключ к разгадке.

При хорошо функционирующей экономике, когда не хватает яиц для удовлетворения покупательского спроса, их цена возрастает. Фермеры, понимая выгодные возможности, выращивают больше кур, чтобы произвести больше яиц. Людям нужно больше яиц, и, как по волшебству, появляется больше яиц. Одинаково важно при этом то, что фермеры получают больший доход, а потребители платят меньше за яйца. Не важно, Волл Стрит это или Западная Африка, информация заставляет рынки работать.

К сожалению, дела обстоят не так хорошо в бедных странах. У них часто не хватает даже основных средств связи, таким образом, сигналы не передаются, и рынки работают не очень хорошо. Вот как ИТ может им помочь.

В развивающихся странах большинство взрослых людей работают фермерами или рабочими. Основной интерес фермера – за сколько он может продать яйца. В то время, как цены отличаются в каждой деревне, фермер обычно знает только местную цену. Таким образом, даже если цена в городе, например, выше, он не знает о том, что он может продать яйца городу. Не понимает он также и того, что для него является выгодным вырастить больше кур. Он упускает возможности получить больший доход, а городские потребители сталкиваются с проблемой слишком высоких цен.

Простая технология может помочь. Не так давно посетив Бангладеш, мы видели фермеров, которые использовали сотовые телефоны для того, чтобы позвонить в другие деревни и города перед тем, как решить, где продавать свои продукты. Они потратили 20 центов на звонки потому, что, по подсчетам одного фермера, это принесет им на 50% больше прибыли при продаже яиц. Стараясь продать свой товар по самым высоким ценам, фермеры отправляют яйца туда, где они больше всего в цене, понижая цену для потребителей. Это работа рынка в своем лучшем виде и немного технологии для смазывания колес.

Как ИТ может помочь рабочим? В сельской местности постоянные рабочие места являются редкостью. В основном, потребности работодателей в труде сильно отличаются день ото дня, и часто они непредсказуемы. Поэтому обычно утром рабочие собираются в своем деревенском центре, и туда приходят работодатели, чтобы нанять их. Часто в поисках краткосрочной работы рабочие теряют много времени, или, что еще хуже, рабочие в одной деревне могут остаться незанятыми, в то время, как работодатели в близлежащих деревнях не могут найти достаточное число рабочих. На примере Бангладеш опять-таки видно, как технология может помочь. Наблюдая за тем, как рабочие Грамен устанавливают телефон в деревне, один из нас залез на дерево, чтобы помочь повесить кабель антенны. Не удивительно, что иностранец, который вот-вот упадет с дерева, привлек любопытных зевак.

Когда мы спросили, почему так много людей были безработными, нам ответили, что в тот день в деревне не было работы. Завершив установку, мы позвонили работодателям Грамен в близлежащие деревни. В течение нескольких минут трое из зевак получили работу. Эти люди получили в тот день зарплату, а фермеры, нанявшие их, произвели больше продуктов. Более совершенные технологии, такие как сетевые компьютеры, могли бы повысить качество подбора и сократить время поиска, одним лишь нажатием открывая возможности найти работу или узнать цены во всех необходимых местах.

В обоих примерах ИТ принесла реальную экономическую прибыль, и фермеры, и рабочие получили больший доход. С таким доходом они могут заплатить за большее количество необходимых вещей, таких как пища, медикаменты или школьные взносы для своих детей.

В большем масштабе результаты были бы еще заметнее; вместо того, чтобы помочь только трем рабочим или фермерам, небольшой центр связи в каждой деревне в развивающемся мире мог бы ежедневно класть дополнительные деньги в карманы трех миллиардов людей, которые пытаются прожить на менее чем два доллара в день. Единственным достойным способом положить конец лишениям является увеличение возможностей заработать. ИТ как раз может это сделать вместе с невидимой рукой рынка, превращающейся в руку помощи для бедных людей мира.

Конечно, бедным нужно больше, чем просто рыночная экономика. Мы должны продолжать вкладывать средства в здравоохранение и образование, особенно таким творческим образом, как это делает фонд г.Гейтса. Но это не предложение «или – или», потому что ИТ тоже может предоставить помощь в этой области.

Например, многие общественные проблемы со здоровьем можно предотвратить или вылечить с помощью распространения информации, и часто это дешевле, чем вылечить проблему впоследствии. Подключение больниц к интернету могло бы повысить их продуктивность и позволить проводить диагностику и предоставлять информацию на расстоянии, если не хватает местных врачей или медицинских справочников. В настоящее время ценные технологии так же широко применяются в образовании, включая доступ на расстоянии к библиотекам, учебникам и инструкциям из тех мест, где такие вещи являются редкими, как и в управлении, социальной мобилизации и коммерции.

Недавние достижения сильно понизили стоимость технологий и доступа к ним. Ограничивающим фактором сейчас является то, что мы не думаем о реальной ценности ИТ, «Информации», таким образом, это не является главным приоритетом для организаций, которые работают над развитием третьего мира. А должно им быть.

Project Syndicate
Роберт ЙЕНСЕН, Ричард ЦЕКХАУЗЕР

Астрологический прогноз

от Вероники Кудрявцевой на 6 - 12 августа

Астропрогноз отражает общий природный социально-психологический фон наподобие прогноза погоды. Индивидуальное прогнозирование строится на точных данных: учитываются день, месяц, год, место и время рождения человека.

ОВЕН. Удается привлечь инвестиции в родной дом или организовать хотя бы маленький фуршет по поводу знаменательного события в начале недели. Ваше имя на слуху, несмотря на независящие от вас жесткие условия. Можно даже вести собственную игру, а кому-то – устраивать ребенка в престижное место. В результате возврата к какой-то тайне или следственному процессу вы снимаете дивиденды в конце недели.

ТЕЛЕЦ. Придется держать ответ за финансовые проекты. При этом родственники хотя и учат жить, но и помогают материально. Вполне вероятно, что какой-то «американский дядюшка» готовит приятный сюрприз. Чего не скажешь о супруге, ведь кто-то в семье ведет себя достаточно жестко и бескомпромиссно. В пятницу и субботу не оставляйте квартиру без присмотра.

БЛИЗНЕЦЫ. Кажется, что против вас ополчился весь мир. Во всяком случае, испытание на прочность нешуточное. Однако в самом начале недели не исключено финансирование, значимое приобретение, сил и настроения прибавится. Какая-то яркая личность дает возможность укрепить ваш статус. В пятницу и субботу – блеф и розыгрыши, будьте особо осторожными на дорогах и со случайными знакомыми.

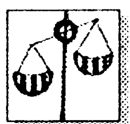
РАК. Понедельник из тяжелого дня может превратиться в легкий и праздничный. Очень многие смогут по достоинству оценить ваши усилия и профессионализм в оценке и решении важнейших задач. Действуйте! Если кто-то мечтает подлечиться или поправить здоровье, путешествуйте недалеко и ненадолго. Не усердствуйте в творчестве, требованиях к детям и любовных надеждах – бесполезно, пусть временно это отойдет на второй план.

ЛЕВ. Если вы хотите узнать, что ощущали Адам и Ева, постарайтесь оказаться на каком-нибудь райском островке в понедельник. Тайные процессы набирают мощную энергию, и если вы вовлечены в них позитивно, то получите свою выгоду. Однако чем меньше вы находитесь в родных местах, в доме, тем больше вероятность успеха. Вы способны создать гениальные творения, получить порцию вдохновения и любви.

ДЕВА. Кто-то чувствует время крупных ставок и с трудом справляется с напряжением кризисного момента. Очень близкий родственник способен подтолкнуть к катастрофическим переживаниям. В понедельник вы увлекаетесь заграничными проектами или контактами с влиятельными людьми, сулящими приличные выгоды. Но впоследствии самое интересное произойдет у вас за спиной, за кулисами. Займитесь лечением – будет толк.

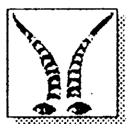
ВЕСЫ. Пока с деньгами трудновато. Но неплохо бы пройти по второму кругу среди тех же людей, не исключено, что ресурсы будут найдены. У кого-то пробьет звездный час, карьерный рывок в понедельник. Награда найдет героя. Вы вовлечены в бурный поток встреч, согласований, круглых столов и дискуссий. Вокруг собирается небольшой интересный коллектив, способный к результативному совместному действию.

СКОРПИОН. Если вы остаетесь на работе, то закружитесь в потоке информации и проблем, а вознаграждения особенно ждать не приходится. В начале недели вдали от дома или среди иностранцев возможны отменные перспективы в поиске «запасного аэродрома». А у кого-то – самые благотворные изменения у супруга, в семейной жизни. Вы почувствуете прилив сил, деньги уходят и приходят не зря. Операция результативна.

СТРЕЛЕЦ. Вскрываются все тайные пружины, которые работают против вас. Неплохо бы вместо того, чтобы гнуть свою линию и дальше, лучше отправиться в дальний путь, заняться активным отдыхом. В понедельник кто не рискует – тот не пьет шампанское, вы можете пережить острые, но благотворные минуты. Намечается маленький праздник жизни, «алые паруса». Кто-то ходит по свадьбам, а кто-то и сам готов ее устроить.

КОЗЕРОГ. Кто-то достаточно остро воспринимает несправедливость оценки проделанного тяжелого труда. Смотрите, чтобы не было срывов в состоянии здоровья. Зато личная жизнь расцветает. Ориентируйтесь на партнера или супруга – и у вас появится иной взгляд, раскроются новые горизонты. Есть шанс зарекомендовать себя закулисных дел Мастером, пока не время выходить из подполья. В конце недели вероятны потери документов.

ВОДОЛЕЙ. Требуется исключительно добросовестное выполнение своего долга и обязанностей – и тогда вероятно награждение в понедельник. Зарубежные коллеги готовы к ценным предложениям. Относительно вас соблюдается редкое единодушие в коллективе. Если вы намечали какой-то проект на работе – вернитесь к нему, можете добиться положительного результата. Вероятны сватовство, предложение равноправного союза.

РЫБЫ. Отвлекитесь от всех прежних форм деятельности. Вы успешно можете совместить рабочие интересы с активным отдыхом, если подойдете к этому творчески, не так, как раньше. Отправляйтесь в дальний путь или романтическое путешествие, на насиженном месте вас ждет упадок сил и давление со стороны. Ваше сердце открывается для любви, игры или детей. Но, скорее всего, это будет возврат к одной из прежних симпатий.

Галоўны рэдактар
Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі
Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук.
Выдавец – рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by Надрукавана з дыяпазітываў заказчыка на паліграфічным РУП «Чырвоная звязда»
220073, г. Мінск, Першы загарадны завулак, 3. Заказ №1743 Нумар падпісаны ў друк 05/08/2001 (15:00) Наклад – 9.410

© PDF: Kamunikat.org 2014 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2014